वार्षिक प्रतिवेदन

आ.व. : २०८१/०८२

प्रकाशक

गुल्मी अस्पताल

रेसुङ्गा नगरपालिका-८, गुल्मी
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
फोन नं. ०७९-५२००२४, ५२०१८८

Gmail : gulmihospital@lumbini.gov.np
dhgulmi2030@gmail.com
Website : https://gulmihospital.lumbini.gov.np

विधुतिय मेडिकल अभिलेखिकरण प्रणाली तथा अस्पतालको MSS उद्घाटन समारोहका तस्विरहरु

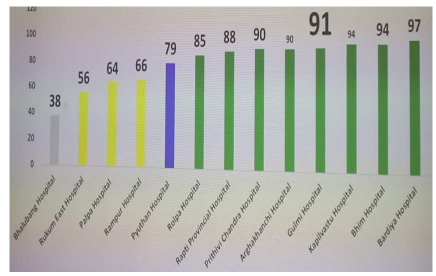

PEN-Plus क्लिनिक उद्घाटन समारोहका

डा विभव बस्याल, कार्यालय प्रमुख र डा प्रज्ञा शाक्यलाई स्वागत

गुल्मी अस्पताल

सल्लाहकारहरु

अस्पताल विकास समिति

श्री गोपाल प्रसाद पाण्डे
(अध्यक्ष)
श्री खिलध्वज पन्थी
(पदेन सदस्य)
(नगर प्रमुख, रेसुङ्गा नगरपालिका)
श्री बिष्णु प्रसाद कोइराला
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
(पदेन सदस्य)
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गुल्मी

सम्पादन मण्डल/व्यवस्थापन

श्री डा.विभव वस्याल
निमित्त प्रमुख मेडिकल सुपरिन्टेन्डेन्ट
श्री बोम बहादुर अर्याल
जनस्वास्थ्य निरीक्षक
श्री अशिम चौधरी
अस्पताल व्यवस्थापन अधिकृत
श्री राजु अर्याल
लेखापाल
श्री सपना पाण्डे पन्थी
खरिदार
श्री बाबुराम पोखेल
मेडिकल रेकर्डर सुपरभाईजर

प्रकाशन

गुल्मी अस्पताल

तम्घास, नेपाल
रेसुङ्गा नगरपालिका-८, गुल्मी
लुम्बिनी प्रदेश
फो.नं.: ०७९-५२००२४
Email: gulmihospital@lumbini.gov.np
Website: https://gulmihospital.lumbini.gov.np

अध्यक्षको मन्तव्य

गुल्मी अस्पताल, तम्घासले आ.व. २०८१/८२ मा सम्पादन गरेका गतिविधि, समस्या र समाधानका उपायको व्यवस्थापन, चुनौती र अवसर, सहयोग तथा सहयोगी हातहरूको गतिविधि समावेश गरी वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशन हुन लागेको खबरले खुशी लाग्यो ।

यस प्रतिवेदनले अस्पतालको विकासमा शुभेच्छुक सबैलाई सन्तुष्टि प्रदान गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु । संविधान प्रदत्त मौलिक हकको प्रत्याभुती हुने गरी सबैलाई आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाबाट बञ्चित नगर्न सरकारबाट प्रदत्त स्रोत साधनको आधारमा यस अस्पतालबाट सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन अधिकतम प्रयत्न हुनेछ ।

उत्कृष्ट सेवा प्रवाहको प्रयत्नमा रहेको गुल्मी अस्पतालमा उल्लेखनीय कार्य भएकोमा खुसी लागेको छ । गत वर्षदेखि दैनिक बहिरंग सेवामा बिहान ९:०० बजे, बालरोग सेवा, इकोकार्डियोग्राम सेवाको सुरुवात र इन्टर्नल मेडिसिन, गाइनोकोलोजिष्ट, अर्थोपेडिक, रेडियोलोजिष्ट, मानासिक रोग सम्बन्धी विशेषज्ञ सेवा सञ्चालनमा आएको छ । एक्सरे सेवालाई DR System बाट सेवा प्रदान भएको छ । हेमोडायलाइसिस सेवा दैनिक दुई समूहमा प्रदान गरिएको छ । यस आ.व. मा बालरोग विशेषज्ञ सेवा पनि सन्चालनमा छ । प्रयोगशालालाई थप आधुनिकीकरण गरी प्रयोगशालामा परिक्षण हुन नसकेकै कारण बिरामीले जिल्ला बाहिर जानुपर्ने अवस्था छैन । अधिकांश ल्याबको रिपोर्ट सोही दिन नै उपलब्ध भइरहेको छ । अस्पतालमा सफ्टवेयर मार्फत् सेवा प्रदान गरिएको छ । भौतिक संरचना तथा दरबन्दी अनुसारका जनशक्तिको अभाव लगायतका समस्याहरु भए तापनि उपलब्ध संरचना र जनशक्तिबाटै अधिकतम गुणस्तरीय सेवा प्रवाह भइरहेको छ । निकट भविष्यमा आइ.सी.यू. सेवा प्रदान गर्ने तयारी छ र उक्त सेवा प्रदान गर्न बिरामीको कुरुवा बस्ने स्थान, ड्यूटी स्टाफ बस्ने कोठा अभावको कारणले निर्माणधिन भवन अस्पताललाई हस्तान्तरण नभए सम्म प्रतिक्षा नै गर्नुपर्ने अवस्था रहेको छ ।

सीमित स्रोत साधन र जनशक्तिको बलमा गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि अहोरात्र खटिने यस अस्पतालका पूर्व कार्यालय प्रमुखहरु तथा वर्तमान निमित्त प्रमुख मेडिकल सुपरिण्टेण्डेण्ट डा.विभव बस्यालज्यू, सम्पूर्ण विषय-विज्ञ चिकित्सक, चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी तथा प्रशासनिक लगायत अस्पतालका सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । आगामी दिनमा समेत अस्पताल परिवार तथा सम्पूर्ण सरोकारवालाबाट विगतमा जस्तै उच्च मनोवलका साथ कार्य सम्पादनमा लागि सक्रिय सहयोग हुनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु । नयाँ भवन निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको र सम्भवत: २०८२ सालभित्र तयार भई सेवा दिन पाइने सम्भावना रहेकोले सेवाग्राहीहरु लगायत सरोकारवालाहरुलाई कार्य सम्पादनमा सहज हुने अपेक्षा लिएको छु । जनशक्तिको अभाव समाधानका लागि प्रदेश सरकार तथा सम्बन्धित निकायबाट पहल भइरहेको छ । गुल्मी अस्पताललाई आवश्यक सहयोग, सल्लाह र सुझाव दिने सरोकारवालाहरुप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । सबैको सहयोग, समन्वय र सहकार्यमा यस अस्पतालबाट बिरामीलाई उत्कृष्ट सेवा प्रदान गर्नका लागि प्रयत्न गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु । धन्यवाद ॥

गोपालप्रसाद पाण्डे
अध्यक्ष
अस्पताल विकास समिति, गुल्मी अस्पताल

अस्पताल प्रमुखको मन्तव्य

गुल्मी अस्पतालको आ.व. २०८१/०८२ को समग्र प्रगति विवरण समावेश गरी वार्षिक समीक्षा कार्यक्रम सरोकारवालाहरुको उपस्थितिमा सम्पन्न भइसकेको छ । उक्त वार्षिक समीक्षा कार्यक्रममा बिभिन्न सहभागी तथा सरोकारवालाहरुबाट प्राप्त सकारात्मक पृष्ठपोषणले थप उर्जा थपिएको छ । अस्पतालले नियमित रुपमा गरेको सेवा प्रवाह र सञ्चालन भएका वर्षभरिको कार्यप्रगति समावेस गरिएको छ । यो प्रतिवेदनलाई सम्पादन गरि प्रकाशित गर्नमा अनवरत खटिनु हुने सम्पादन मण्डलका सदस्यहरु जनस्वास्थ्य निरीक्षक बोम बहादुर अर्याल, मेडिकल रेकर्डर सुपरभाइजर बाबुराम पोखेल, अस्पताल व्यवस्थापन अधिकृत असिम चौधरी साथै खरिदार सपना पाण्डे पन्थीलाई बिशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दै सहयोगी सबैमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

स्वास्थ्यमा सर्वव्यापी पहुँचलाई आधार मान्दै अस्पतालले हरेक किसिमका सेवाहरु जस्तैः प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुनर्स्थापनात्मक साथै प्रशामक सेवाहरु उपलब्ध गराउँदै आएको छ । दिगो विकास लक्ष्यहरु मध्ये लक्ष्य नं. ३ मा उल्लेखित "सबै उमेर समूहका व्यक्तिका लागि स्वस्थ जीवन सुनिश्चित गर्दै समृद्ध जीवन प्रबर्द्धन गर्ने" लक्ष्य प्राप्तिका लागि सुस्वास्थ्य तथा समृद्ध जीवनको लागि सहयोगी हुने गरी अस्पतालले निरन्तर सेवा प्रदान गर्दै आएको छ ।

आ.व. ०८१/८२ मा केही उल्लेखनीय कार्यको सुरुवात गरियो । मृगौला रोगीहरुको लागी हेमोडायलाईसिस सेवा दैनिक दुई समूहमा सेवा प्रदान गरिएको छ, इकोकार्डियोग्राम सेवाको सुरुवात, Electronic Medical Recording System को सुरुवात, बिहान ९ बजेबाटै OPD सेवाको सुरुवात, दैनिक बिशेषज्ञ चिकित्सकहरु (प्रसुती रोग बिशेषज्ञ, इन्टरनल मेडिसिन बिशेषज्ञ, बालरोग विशेषक्ष, हाडजोर्नि तथा नशारोग बिशेषज्ञ, रेडियोलोजी बिशेषज्ञ, जनरल रोग बिशेषज्ञहरु) बाट सेवाको सुरुवात, महिनाको १ दिन अस्पतालले नै खर्च व्यहोर्ने गरि मानसिक रोग विशेषज्ञ डाक्टरबाट मानसिक स्वास्थ्य सेवाको सुरुवात, अत्याधुनिक डिजिटल मेसिनबाट थप गुणस्तरीय एक्सरे सेवाको सुरुवात, बिशेषज्ञ डाक्टरबाट गर्भ अवस्थामा हुने बिकलांङ्ग पहिचान (Anomaly Scan) सेवाको सुरुवात, बढ्दो नसर्ने रोगको महामारीलाइ रोकथाम तथा उपचारको लागि काठमाण्डौं इन्स्चिच्युट अफ चाइल्ड हेल्थ (KIOCH) संगको सहकार्यमा छुट्टै नसर्ने रोगको ओपिडी सेवाको औपचारिक रुपमा नै सुरुवात, प्रयोगशालामा थप क्षमताका उपकरणबाट सेवा बिस्तारसंगै सामाजिक सेवा एकाई तथा बीमा कक्ष, नाम दर्ता नजिकैबाट सेवा संचालन, २४सै घण्टा नाम दर्ता सेवा, बिरामीको लागि प्रतीक्षालय, ज्येष्ठ नागरिक, बालबालिका, गर्भवती महिला तथा अपाङ्गको लागि छुट्टै टिकट काउन्टर स्थापना गरि निरन्तर सेवा प्रदान गरिरहेका छौं । प्रयोगशालालाई अझ विस्तार तथा आधुनिक बनाउन, आमा सुरक्षा कार्यक्रम, शल्यक्रिया सेवा, आकस्मिक सेवा, अन्तरंग सेवा, वहिरंग सेवा, एचडियु सेवा, फिजियोथेरापी सेवा, डेन्टल सेवा, OCMC सेवा, खोप, मातृशिशु, परिवार नियोजन, सुरक्षित गर्भपतन सेवा, फार्मेसी सेवा, एक्सरे सेवा, अल्ट्रासाउण्ड सेवा, मेडिकोलिगल सेवा, ART/DOTS सेवा, अक्सिजन प्लान्टबाट निरन्तर सेवा प्रदान गरीरहेका छौं साथै आम जनताको माग अनुसारको थप सेवा विस्तार तथा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको लागि निरन्तर प्रयासरत छौं । अस्पतालको मापदण्ड अनुसार अत्याधुनिक भवन निर्माण भईरहेको छ ।

चालु आर्थिक वर्षमा मापदण्ड अनुसारको नयाँ भवनबाट सेवा सुरुवात, बिस्तारित एचडियू सेवा सहित आइसियु सेवा, बालरोग बिशेषज्ञबाट बालरोग उपचार सेवा संचालन लगायतका सेवा सुरुवात गरिनेछ । मेरो नेतृत्वलाई रचनात्मक सुझाब, सल्लाह सहित दिशानिर्देश गर्नुहुने अस्पताल विकास समितिका सम्पूर्ण पदाधिकारी, आम नागरिकको स्वास्थ्य सेवालाई सर्वोपरी ठानी हरदम सेवाभावबाट उत्प्रेरित सहकर्मी सम्पूर्ण चिकित्सक सहितका स्वास्थ्यकर्मीहरु र कर्मचारीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस अस्पतालको सेवा विस्तार र गुणस्तर बृद्धिको लागि योगदान पुऱ्याउने नेपाल सरकार, लुम्बिनी प्रदेश सरकार तथा गुल्मी जिल्ला र छिमेकी जिल्लाका बिभिन्न सरकारी निकाय, स्थानीय तहहरु, राजनैतिक अगुवा सहित सामाजिक अभियन्ताहरु, सम्पूर्ण सरोकारवालाहरु सहित आम सेवाग्राहीप्रति कृतज्ञता ज्ञापन गर्न चाहन्छु । आउँदा दिनहरुमा पनि यहाँहरुबाट यस्तै साथ, सहयोग, सद्भाव, विश्वास अनि काम गर्ने उत्प्रेरणा मिलिरहोस् भन्ने आशा सहित अस्पतालको समग्र सेवालाई अझ सुदृढ बनाउने प्रण गर्दछु । धन्यवाद ।

डा. विभव बस्याल
निमित्त प्रमुख मेडिकल सुपरिन्टेन्डेन्ट

विषय सूची

क.सं.	शिर्षक	पेज
१.	गुल्मीको परिचय	१
२.	दिगो विकासका लक्ष्यहरु	३
३.	राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति २०७६	५
४.	Organizational Structure	७
५.	सेवाहरु	८
६.	Name of Hospital Development Committee Member Present	९
७.	Name of Hospital Development Committee Chairperson upto Present	९
८.	Name of Hospital Chief upto Present	९
९.	Hospital Beds	१०
१०.	Human Resource	११
११.	Finance Hospital Program Related	१२
१२.	Hospital Development Committee	१३
१३.	Hospital Services	
	१३.१. Hospital Reporting Status	१४
	१३.२. Bed Occupancy Rate	१४
	१३.३. Average length of stay	१५
१४.	Hospital Use	
	१४.१. Total Hospital Visit	१५
	१४.२. Emergency Visit	१६
	१४.३. OPD Visit	१६
	१४.४. Inpatient Visit	१७
१५.	Hospital Service Utilization by Monthly	१७
१६.	Inpatients Admitted by Monthly	१८
१७.	OPD Top Ten Diseases	१८
१८.	Emergency top ten diseases	१९
१९.	Inpatients top ten diseases	१९
२०.	Inpatient Discharge by age and sex all Hospital	२०
२१.	Hospital brought dead and post-mortem cases	२१
२२.	Surgical Intervention	२१
२३.	Free Health Services and Social Security Program	२१
२४.	Hospital Based one Stop Crisis Management Center (OCMC)	२१

२५. ART And DOTS Servicese २२
२६. Diagnostic/Other Services २२
२७. Lab S. of Tests) २३
२८. Neonatal Deaths, Still Births २३
२९. Delivery by Gestational weeks २३
३०. Baby born alive २३
३१. Delivery by types २४
३२. Obstetric Complications २४
३३. Autopsy Report २५
३४. Medico legel cases performed २५
३५. Safe Motherhood Services २५
३६. Family Planning New acceptors २६
३७. Safe abortion services २६
३८. गुल्मी अस्पतालमा आ.व.०८१।०८२ का उपलब्धीहरु २७
३९. कर्मचारीका लेख तथा रचना
३९.१ अस्पताल, कर्मचारी व्यवस्थापन र गुणस्तरिय सेवा ३०
३९.२ फार्मेसी पेशा र यसको अन्तर सम्बन्ध ३२
३९.३ पेन प्लस कार्यक्रम ३५
३९.४ स्वास्थ्यमा योगको महत्व ३७
४०. अस्पताल कर्मचारी विवरण
४०.१ स्वीकृत दरबन्दी अनुसार २०८२ असार कार्यरत कर्मचारीको विवरण ३९
४०.२ स्थायी कर्मचारीहरुको आ.व २०८१। ८२मा कार्यरत विवरण ४१
४०.३ दरबन्दी र छात्रवृत्ति करार २०८२ असारमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण ४२
४०.४ कार्यक्रम र व्यक्ति करार २०८२ असारमा कार्यरत कर्मचारीहरु विवरण ४३
४०.५ अस्पताल विकास समिति २०८२ असारमा कार्यरत कर्मचारीहरु विवरण ४४

१. गुल्मीको परिचय

१.१ जिल्लाको नामकरण तथा ऐतिहासिक पृष्ठभूमी

नेपालको सात प्रदेश अर्न्तगत लुम्बिनी प्रदेशका जिल्ला मध्येको गुल्मी जिल्ला सो प्रदेशको उत्तरी सिमानामा अवस्थित रहेको छ । संस्कृत भाषामा सैनिक वा पल्टन भएको ठाउँलाई गुल्म भनिने र सामाजिक महत्व बोकेको हालको गुल्मी क्षेत्रमा पनि लिच्छविकाल र मध्यकालमा सैनिक छाउनी रहने भएकोले यसलाई गुल्मी भनी नामकरण गरिएको हो भन्ने भनाई रहेको छ । लिच्छविकालमा यो ठाउँ, गढी गुल्म गण्डकी नदीको छेउको छाउनी मानिन्थ्यो । यहाँ गुल्मी चारपाला भन्ने ठाउँ पनि छ । जसलाई गुल्मीकोट पनि भनिन्थ्यो । यसैका आधारमा यस जिल्लाको नाम गुल्मी रहेको हो भन्ने भनाई पनि पाइन्छ ।

१.२ जिल्लाको प्रारम्भिक जनसांख्यिक र भौगोलिक विवरण

गुल्मी जिल्लाको प्रारम्भिक जनसांख्यिक अवस्था :

गुल्मी जिल्लाको जनसंख्या २०७८ सालको राष्ट्रिय जनगणना अनुसार २४६४९४ (पुरुष ११२०२५ र महिला १३४४६९) रहेको छ । जसअनुसार पुरुष ४५.४५ प्रतिशत तथा महिला ५४.५५ प्रतिशत रहेका छन् । यहाँका प्रमुख जातिहरुमा ब्राह्मण, क्षेत्री, मगर, नेवार आदि पर्दछन् । यिनीहरुले मुख्य भाषाको रुपमा नेपाली भाषा बोल्दछन् भने केही जातिहरुले आफ्नो मातृभाषा पनि बोल्ने गरेको पाईन्छ । यहाँका मानिसहरु मूख्यतः खेतीपाती, नोकरी व्यापार तथा वैदेशिक रोजगारमा संलग्न भएको पाइन्छ । जनगणना २०६८ अनुसार गुल्मीको कुल जनसंख्या २८०१६० रहेकोमा २०७८ सालको राष्ट्रिय जनगणना अनुसार २४६४९४ मा रहेको छ । अघिलो जनगणना भन्दा ३३६६६ जनाले कमी रहेको जनसंख्या वृद्धि दर -१.२३ प्रतिशतमा कमी रहेको अन्य विवरण निम्न रहेको छ ।

गुल्मीको विरण	**जनसंख्या**	अनुपस्थित (विदेशिने) संख्या	साक्षरता दर (५ बर्ष वा माथिको)	अपाङ्गता संख्या	औसत परिवार आकार	लैगिक अनुपात	जनसंख्या वृद्धि दर	जनघनत्व प्रतिवर्ग कि.मी
पुरुष	११२०२५	३५४७९	८८.०१	४३५६				
महिला	१३४४६९	६०७१	७४.११	३४७६				
जम्मा जनसंख्या	२४६४९४	४१५५०	८०.३४	७८३२				

स्थानीय तहको विवरण

क्र. सं.	गुल्मी जिल्ला स्थानीय तह नाम	परिवार संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा जनसंख्या	औ. प. आकार	लैं.अनुपात	ज. वृद्धि दर	ज.घ प्र.कि .मी	साक्षरता . दर
१	चन्द्रकोट गाँउपालिका	५०२९	८४७१	१०१९१	१८६६२	३.७१	८३.१२	-१.५०	१७७	७९.६३
२	छत्रकोट गाँउपालिका	५३०७	८६१७	१०७४०	१९३५७	३.६५	८०.२३	-१.००	२२२	७९.१९
३	धुर्कोट गाँउपालिका	५३८२	८३१२	१०५०२	१८८१४	३.५०	७९.१५	-१.७०	२१८	७८.८४
४	गुल्मीदरबार गाँउपालिका	५३५३	८४०६	१०८९०	१९२९६	३.६७	७७.१९	-१.२७	२४१	८२.१०
५	इस्मा गाँउपालिका	५००९	८४०९	१०१२०	१८५२९	३.७०	८३.०९	-१.१८	२२६	७४.५७
६	कालिगण्डकी गाँउपालिका	३७३६	७०७४	७९७०	१५०४४	४.०३	८८.७६	-२.१८	१४९	७९.६७
७	मदाने गाँउपालिका	५२५३	८९७३	११०४९	२००२२	३.८१	८१.२१	-०.८६	२१२	७७.०२
८	मालिका गाँउपालिका	५२४१	९१८८	१०८८७	२००७५	३.८३	८४.३९	-०.७६	२१७	७७.८९
९	मुसिकोट नगरपालिका	७०९९	१३०९३	१५३५८	२८४५४	४.०१	८५.२७	-१.३६	२४८	८०.६०
१०	रेसुङ्गा नगरपालिका	९०१५	१४५५०	१७००१	३१५५१	३.५०	८५.५८	-०.३०	३७७	८५.३७
११	रुरुक्षेत्र गाँउपालिका	४६०७	७६०७	८९९०	१६५९७	३.६०	८४.६२	-१.०८	२४६	८२.७३
१२	सत्यवती गाँउपालिका	५१६९	८७९३	१०६८०	१०४७३	३.७७	८२.३३	-१.९३	१६८	८१.८६
१३	संस्थागत	२५	५२९	९१	६२०					९४.५०

भौगोलिक अवस्था :

क्र.स.	विवरण	परिचयात्मक विवरण
१	अवस्थिति	२७'५५० उत्तरदेखि २८'२७० उत्तरसम्म र ८३'१० ० पुर्व देखि ८३'३५०
२	सीमाना	पूर्वमा स्याङ्जा र पर्वत, पश्चिममा प्यूठान, उत्तरमा बाग्लुङ र दक्षिणमा पाल्पा तथा अर्घाखाँची
३	उचाई	समुन्द्री सतह देखि ४६५ मिटर देखि २६९० मिटरको उचाइ सम्मको भुभाग
४	क्षेत्रफल	११४९ वर्ग कि.मी.
५	भौगोलिक विभाजन तथा हावापानी	क) उष्ण मनसुन जलवायु १५२५ देखि ३००० फिट सम्मको उचाइ भएको क्षेत्रमा यस किसिमका हावापानी पाइन्छ । यस किसिमको हावापानी हुने क्षेत्रमा गर्मीमा अत्याधिक गर्मी (३५०) हुन्छ । ख) अर्धोष्ण मौसमी जलवायु -३००० देखि ७००० फिट सम्मको उचाइ भएको क्षेत्रमा यस किसीमको हावापानी पाइन्छ । यस क्षेत्रमा जाडो याममा जाडो हुने र गर्मी यममा गर्मी हुने हुदाँ अत्याधिक जाडो वा गर्मी हुँदैन । ग) शितोष्ण मौसमी जलवायु - ७००० फिट भन्दा माथिका अग्ला पहाडहरुमा यस किसिमको हाावापानी पाइन्छ । यस क्षेत्रमा हिउँदमा हिउँ समेत पर्ने हुँदा अत्याधिक चिसो हुन्छ ।

२. दिगो विकासका लक्ष्यहरु

दिगो विकास लक्ष्य एउटा साहसिक र विश्वव्यापी सम्झौता हो, जसले सन् २०३० सम्ममा सबै प्रकारका गरिबीको उन्मूलन गरी मानव, पृथ्वी र समृद्धिको लागि एक समान, न्यायपूर्ण र सुरक्षित विश्व निर्माण गर्ने परिकल्पना गर्दछ।

दिगो विकासका १७ लक्ष्य तथा १६९ सहायक लक्ष्यहरु दिगो विकासका लागि एजेण्डा २०३० को एउटा भाग हो, जुन संयुक्त राष्ट्रसंघका १९३ सदस्य राष्ट्रहरु सम्मिलित सेप्टेम्बेर २०१५ को ऐतिहासिक राष्ट्रसंघीय साधारण सभाको शिखर सम्मेलनले पारित गरेर जनवरी १, २०१६ देखि लागू गरेको छ।

१ सबै ठाउँबाट सबै प्रकारका गरिबीको अन्त्य गर्ने

२ भोकमरीको अन्त्य गर्ने, खाद्य सुरक्षा तथा उन्नत पोषण सुनिश्चित गर्ने र दिगो कृषिको प्रवर्धन गर्ने

३ सबै उमेर समुहका व्यक्तिका लागि स्वस्थ जीवन सुनिश्चित गर्दै समृद्ध जीवन प्रवर्धन गर्ने

४ सबैका लागि समावेशी तथा समतामूलक गुणस्तरीय शिक्षा सुनिश्चित गर्ने र जीवनपर्यन्त सिकाइका अवसरहरू प्रवर्धन गर्ने

५ लैङ्गिक समानता हासिल गर्ने र सबै महिला, किशोरी र बालिकालाई सशक्त बनाउने

६ सबैका लागि स्वच्छ पानी र सरसफाईको उपलब्धता तथा दिगो व्यवस्थापन सुनिश्चित गर्ने

७ सबैका लागि किफायती, विश्वसनीय, दिगो र आधुनिक उर्जामा पहुँच सुनिश्चित गर्ने

८ भरपर्दो, समावेशी र दिगो आर्थिक वृद्धि तथा सबैका लागि पूर्ण र उत्पादनमुलक रोजगारी र मर्यादित कामको प्रवर्धन गर्ने

९ उत्थानशिल पूर्वाधारको निर्माण, समावेशी र दिगो औद्योगीकरणको प्रवर्धन र नवीन खोजलाई प्रोत्साहन गर्ने

१० मुलुक भित्र तथा मुलुकहरुबीचको असमानता घटाउने

११ शहर तथा मानव बसोबासलाई समावेशी, सुरक्षित, उत्थानशिल र दिगो बनाउने

१२ दिगो उपभोग र उत्पादन प्रणाली सुनिश्चित गर्ने

१३ जलवायु परिवर्तन र यसको प्रभाव नियन्त्रण गर्न तत्काल पहल थाल्ने

१४ दिगो विकासका लागि महासागर, समुद्र र समुद्री साधन स्रोतहरुको दिगो प्रयोग तथा संरक्षण गर्ने

१५ स्थलीय पर्यावरणको संरक्षण, पुनर्स्थापना र दिगो उपयोगको प्रवर्धन गर्ने, वनको दिगो व्यवस्थापन गर्ने, मरुभूमिकरण र भूक्षय रोक्ने तथा जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने

१६ दिगो विकासको लागि शान्तिपूर्ण र समावेशी समाजको प्रवर्धन गर्ने, सबैको न्यायमा पहुँच सुनिश्चित गर्ने र सबै तहमा प्रभावकारी, जवाफदेही र समावेशी संस्थाको स्थापना गर्ने

१७ दिगो विकासका लागि विश्वव्यापी साझेदारी सशक्त बनाउने र कार्यान्वयनका लागि स्रोत साधन सुदृढ गर्ने

३ सुस्वास्थ्य तथा समृद्ध जीवन

सबै उमेर समुहका व्यक्तिका लागि स्वस्थ जीवन सुनिश्चित गर्दै समृद्ध जीवन प्रवर्धन गर्ने

३.१. सन् २०३० सम्ममा विश्वव्यापी मातृ मृत्युदर लाई हरेक १००,००० जीवित जन्ममा ७० भन्दा तल झार्ने

३.२. सन् २०३० सम्ममा ५ वर्ष मुनिका रक्षा गर्न सकिने नवजात शिशु तथा बाल मृत्युको अन्त्य गर्ने । सबै देशले प्रति हजार जीवित जन्ममा नवजात शिशु मृत्युलाई कम्तीमा १२ र ५ वर्ष भन्दा मुनिका बालमृत्यु दरलाई कम्तीमा २५ मा सीमित राख्ने ।

३.३. सन् २०३० सम्ममा एड्स, क्षयरोग, मलेरिया तथा अरु आपेक्षित उष्णदेशीय रोग सम्बन्धी महामारीको अन्त्य गर्ने र हेपाटाईटिस, पानीबाट सर्ने रोगहरु तथा अन्य सरुवा रोगहरुको नियन्त्रण गर्ने ।

३.४. सन् २०३० सम्ममा नसर्ने रोगबाट हुने असामयिक मृत्युदर रोकथाम र उपचारबाट एक तिहाइले कम गर्ने र मानसिक स्वास्थ्य तथा समृद्ध जीवनको प्रवर्द्धन गर्ने ।

३.५. लागूपदार्थ तथा मादक पदार्थको हानिकारक प्रयोगको रोकथाम तथा उपचारलाई सुदृढ गर्ने ।

३.६. सन् २०२० सम्ममा विश्वभर सडक दुर्घटनाबाट हुने मृत्यु तथा घाइतेहरुको संख्यालाई आधा घटाउने

३.७. सन् २०३० सम्ममा यौन तथा प्रजन्न सम्बन्धी स्वास्थ्य सेवामा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्नुका साथै परिवार नियोजनको सूचना र शिक्षा तथा प्रजनन् स्वास्थ्यलाई राष्ट्रिय रणनीति र कार्यक्रममा आबद्ध गर्ने ।

३.८. वित्तीय जोखिम सुरक्षा कायम गर्दै, गुणस्तरीय अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवा र सुरक्षित, प्रभावकारी, गुणस्तरीय र उचित मूल्यमा अत्यावश्यक औषधी तथा खोपहरुको उपलब्धता बढाउदै स्वास्थ्य सेवामा सर्वव्यापी पहुँच हासिलगर्ने ।

३.९. २०३० सम्ममा हानिकारक रसायन र हावा, पानी तथा माटोको प्रदूषण र संक्रमणका कारण हुने मृत्यु र बिरामी हुनेहरुको संख्या उल्लेख्य मात्रामा घटाउने ।

३.क. सबै देशमा विश्व स्वास्थ्य संगठनको सुर्तिजन्य पदार्थ नियन्त्रण सम्बन्धी अधिवेशनले तयार पारेको मापदण्ड कार्यान्वयनमा आवश्यकता अनुसार जोड दिन ।

३.ख. मुख्यतया विकासोन्मुख देशहरुलाई असर गर्ने, सर्ने तथा नसर्ने रोग बिरुद्धका खोप तथा औषधीहरुको अनुसन्धान तथा विकासका लागि सहयोग गर्ने, ट्रिप्स सम्झौता र जनस्वास्थ्य सम्बन्धी दोहा घोषणाको मर्म अनुसार विकासोन्मुख राष्ट्रहरुको अधिकार पुष्टिकालागि बौद्धिक सम्पत्ति अधिकारको व्यापार सम्बन्धी सम्झौतामा रहेका पूर्ण प्रावधानहरुको प्रयोगलाई सुनिश्चित गर्दै आवश्यकता अनुसार जनस्वास्थ्यको संरक्षण गर्न खासगरी औषधीमा सबैको पहुँच बढाउने ।

३.ग. विकासोन्मुख देशहरु विशेष गरी अतिकम विकसित तथा साना टापु भएका विकासोन्मुख देशहरुमा स्वास्थ्यकर्मीहरुको भर्ना, विकास र प्रशिक्षणमा उल्लेख्य मात्रामा स्वास्थ्यमा लगानी अभिवृद्धि गर्ने ।

३.घ. सबै देशहरू खासगरी विकासोन्मुख देशहरुमा आन्तरिक तथा विश्वव्यापी स्वास्थ्य जोखिमको पूर्व चेतावनी, जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।

३. राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति २०७६

१) सबै तहका स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट तोकिए बमोजिम निःशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गरिनेछ ।

२) स्वास्थ्य वीमामार्फत विशेषज्ञ सेवाको सुलभ पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ ।

३) सबै नागरिकलाई आधारभूत आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँच सुनिस्चित गरिनेछ ।

४) स्वास्थ्य प्रणालीलाई संघीय संरचना अनुरुप संघ,प्रदेश र स्थानीय तहमा पुनसंरचना, सुधार एवं विकास तथा विस्तार गरिनेछ ।

५) स्वास्थ्यमा सर्वव्यापी पहुँच (UNIVERSAL HEALTH COVERAGE) को अवधारणाअनुरुप प्रवर्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुर्नस्थापनात्मक तथा प्रशामक सेवालाई एकीकृत रुपमा विकास तथा विस्तार गरिनेछ ।

६) स्वास्थ्य क्षेत्रमा सरकारी, निजी तथा गौर-सरकारी क्षेत्रबीचको सहकार्य तथा साझेदारीलाई प्रबर्द्धन, व्यवस्थापन तथा नियमन गर्नुका साथै स्वास्थ्य शिक्षा, सेवा र अनुसन्धानका क्षेत्रमा निजी, आन्तरिक तथा वाह्य लगानीलाई प्रोत्साहन एवं संरक्षण गरिनेछ ।

७) आयुर्वेद, प्राकृतिक चिकित्सा, योगा तथा होमियोप्याथिक लगायतका चिकित्सा प्रणालीलाई एकीकृत रुपमा विकास र विस्तार गरिनेछ ।

८) स्वास्थ्य सेवालाई सर्वसुलभ, प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय बनाउन जनसंख्या, भूगोल र संघीय संरचना अनुरुप सीप मिश्रित दक्ष स्वास्थ्य जनशक्तिको विकास तथा विस्तार गर्दै स्वास्थ्य सेवालाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

९) सेवाप्रदायक व्यक्ति तथा संस्थाबाट प्रदान गरिने स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी, जवाफदेही र गुणस्तरीय बनाउन स्वास्थ्य व्यवसायी परिषदहरुको संरचनाको विकास, विस्तार तथा सुधार गरिनेछ ।

१०) गुणस्तरीय औषधी तथा प्रविधिजन्य स्वास्थ्य सामाग्रीको आन्तरिक उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्दै, कुशल उत्पादन, आपूर्ति, भण्डारण, वितरणलाई नियमन तथा प्रभावकारी व्यवस्थापन मार्फत पहुँच एवं समुचित प्रयोग सुनिश्चित गरिनेछ ।

११) सरुवा रोग किटजन्य रोग, पशुपन्छीजन्य रोग, जलवायु परिवर्तन र अन्य रोग तथा महामारी नियन्त्रण लगायत विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको एकीकृत उपायहरु अवलम्बन गरिनेछ ।

१२) नसर्ने रोगहरुको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि व्यक्ति, परिवार, समाज तथा सम्बन्धित निकायलाई जिम्मेवार बनाउँदै एकीकृत स्वास्थ्य प्रणालीको विकास तथा विस्तार गरिनेछ ।

१३) पोषणको अवस्थालाई सुधार गर्न, मिसावटयुक्त तथा हानिकारक खानालाई निरुत्साहित गर्दै गुणस्तरीय एवं स्वास्थ्यवर्धक खाद्यपदार्थको प्रबर्द्धन, उत्पादन, प्रयोग र पहुँचलाई विस्तार गरिनेछ ।

१४) स्वास्थ्य अनुसन्धानलाई अन्तराष्ट्रिय मापदण्डअनुरुप गुणस्तरीय बनाउँदै अनुसन्धानबाट प्राप्त प्रमाण र तथ्यहरुलाई नीति निर्माण,योजना तर्जुमा तथा स्वास्थ्य पद्धतिको विकासमा प्रभावकारी उपयोग गरिनेछ ।

१५) स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणालीलाई आधुनिकीकरण, गुणस्तरीय तथा प्रविधिमैत्री बनाई एकीकृत स्वास्थ्य सूचना प्रणालीको विकास गरिनेछ ।

१६) स्वास्थ्यसम्बन्धी सूचनाको हक तथा सेवाग्रहीले उपचारसम्बन्धी जानकारी पाउने हकको‍पैत्याभूति गरिनेछ ।

१७) मानसिक स्वास्थ्य, मुख, आँखा, नाक, कान, घाँटी स्वास्थ्य सेवालगायतका उपचार सेवालाई विकास र विस्तार गरिनेछ।

१८) अस्पताललगायत सबै प्रकारका स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान गरिने सेवाको गुणस्तर सुनिस्चित गरिनेछ ।

१९) स्वास्थ्य क्षेत्रमा नीतिगत, संगठनात्मक तथा व्यवस्थापकीय संरचनामा समयानुकूल परिमार्जन तथा सुधार गर्दै सुशासन कायम गरिनेछ ।

२०) जीवनपथको अवधारणा अनुरुप सुरक्षित मातृत्व, बाल स्वास्थ्य, किशोर-किशोरी तथा प्रजनन स्वास्थ्य, प्रौढ तथा जेष्ठ नागरिक लगायतका सेवाको विकास तथा विस्तार गरिनेछ ।

२१) स्वास्थ्य क्षेत्रमा नीतिगत, संगठनात्मक तथा व्यवस्थापकीय संरचनामा समयानुकूल परिमार्जन तथा सुधार गर्दै सुशासन कायम गरिनेछ ।

२२) बढ्दो सहरीकरण,आन्तरिक तथा बाह्य बसाइ-सराइजस्ता विषयहरुको समयानुकूल व्यवस्थापन गर्दै यसबाट हुने जनस्वास्थ्यसम्बन्धी समस्याहरुलाई समाधान गरिनेछ ।

२३) जनसांख्यिक तथ्यांक व्यवस्थापन, अनुसन्धान तथा बिशलेषण गरी निर्णय प्रक्रिया तथा कार्यक्रम तर्जुमासँग आबद्ध गरिनेछ ।

२४) प्रति-जैविक प्रतिरोधलाई न्युनीकरण गर्दै संक्रामक रोग नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनका लागि एकद्वारा स्वास्थ्य पद्धतिको विकास तथा विस्तार गरिनुका साथै वायु, ध्वनि,जल प्रदूषण लगायतका वातावरणीय प्रदूषणका साथै खाद्यात्र प्रदूषणलाई वैज्ञानिक ढंगले नियमन तथा नियन्त्रण गरिनेछ ।

२५) आप्रवासन प्रक्रियाबाट जनस्वास्थ्यमा उत्पन्न हुन सक्ने जोखिमलाई न्युनीकरण गर्न तथा विदेशमा रहेका नेपाली नागरिकहरुको स्वास्थ्य सुरक्षाका लागि समुचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।

४. Organizational Structure

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय

गुल्मी अस्पताल ,तम्घास

संगठन संरचना

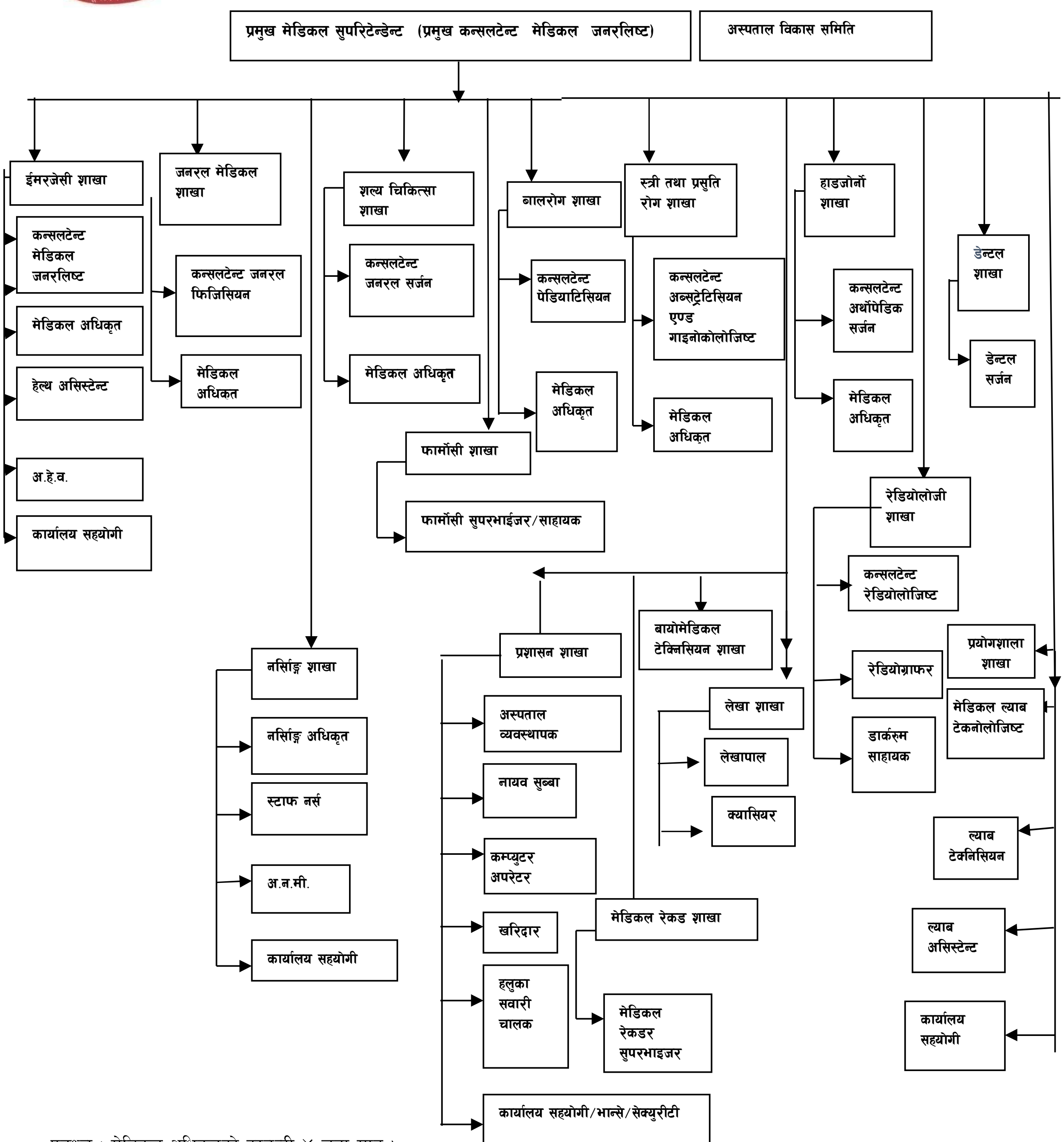

पुनश्च : मेडिकल अधिकृतको दरबन्दी ४ जना मात्र ।

५. सेवाहरु

बहिरङ्ग/अन्तरङ्ग/आकस्मिक/विशेष क्लिनिक

१ स्त्री तथा प्रसूति सेवा

२.इन्टर्नल मेडिसिन सेवा

३.बालरोग सेवा

४.सामान्य चिकित्सा सेवा

५. शल्यचिकित्सा सेवा

६. मनोरोग प्रामर्श/बिशेषज्ञ सेवा

७. हाडजोर्नी तथा नसारोग उपचार सेवा

८. भिडियो एक्सरे सेवा

९. इकोकार्डियोग्राम सेवा

१०. मुख तथा दन्त रोग सेवा

११. २४ घण्टा आकास्मिक/ फार्मेसी/एक्सरे/ल्याब सेवा

१२. एक द्धार संकट केन्द्र सेवा (OCMC)

१३. सामाजिक सेवा एकाई (SSU)

१४. जेष्ठ नागरिक उपचार सेवा

१५. स्वास्थ्य बिमा

१६. मृगौला रोगीको लागि हेमोडायलाइसिस सेवा

१७. गर्भको भुर्णमा बिक्लाग परिक्षण (Anamolay जाँच) सेवा

१८.स्तन क्यान्सर रोग प्रामर्श/बिशेषज्ञ सेवा

१९. गर्भवती जाँच तथा परिवार नियोजन सेवा

२०. फिजियोथेरापि सेवा

२०. खोप सेवा र पोषण सेवा

२१. नवजात शिशु तथा मातृशिशु सेवा

२२. ए.आर.टी सेवा

२३. डट्स सेवा

२४. पोष्टमार्टम सेवा

२५. दम तथा ब्रोनङ्काईटिस रोग उपचार सेवा

६. Name of Hospital Development Committee Member Present

क.स.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१	श्री गोपाल प्रसाद पाण्डे	अध्यक्ष	९८४७१८४२०६
२	श्री खिलध्वज पन्थी (नगर प्रमुख,रेसुङ्गा नगरपालिका)	पदेन सदस्य	९८५७०६१९२३
३	श्री प्रमुख जिल्ला अधिकारी (वा उहाँले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी)	पदेन सदस्य	०७९५२०१३३
४	श्री सन्जिवनी अर्याल	सदस्य	९८५७०३२३३३
५	श्री डा.विभव वस्याल	सदस्य सचिव	९८४७०७१२१५

७. Name of Hospital Development Committee Chairperson up to Present

क.स.	नाम थर
१	श्री डिल्लीराज भुसाल
२	श्री शेर बहादर थापा
३	श्री वीर बहादुर कार्की
४	श्री दान बहादुर के.सी
५	श्री विनोद पाण्डेय
६	श्री लक्ष्मण पराजुली
७	श्री गोपाल प्रसाद पाण्डे
८	श्री भरत पाण्डेय
९	श्री गोपाल प्रसाद पाण्डे

८. Name of Hospital chief up to Present

क.सं.	नाम थर	सेवा अवधि
१.	श्री मदन बहादुर मल्ल	
२.	श्री मोहन मान सिंह बैद्य	
३.	श्री कृष्ण मान श्रेष्ठ	
४	डा. नरेन्द्र बहादुर थापा	
५	डा. जगदीश शाह	
६	डा. सुधाकर अनील	
७	डा. सादुराम पाण्डेय	
८	डा. मनोहरलाल श्रेष्ठ	
९	डा. शुशील कुमार श्रीवास्तव	
१०.	डा. हरीनाथ आचार्य	
११.	डा. सत्यनारायण कपडी	
१२.	डा. मुकेश कुमार चौरासिया	

१३.	डा. राजेन्द्र बोहोरा	२०४६ देखि २०४९
१४.	डा. गुणराज लोहनी	२०४९ देखि २०५०
१५.	डा. राम प्रसाद अर्याल	२०५० देखि २०५१
१६.	डा. राजेन्द्र बोहोरा	२०५१ देखि २०५५
१७.	श्री कौशल किशोर प्रसाद सिंह	२०५५
१८.	डा. रामजी चौधरी	२०५६
१९.	डा. श्यामराज उप्रेती	२०५७ देखि २०५९
२०.	डा. राजेन्द्र खनाल	२०५९ देखि २०६०
२१.	डा. तारानाथ पौडेल	२०६० देखि २०६२
२२.	डा. विश्वराज खनाल	२०६२ देखि २०६३
२३.	डा. सुदर्शन थापा	२०६४ देखि २०६६
२४.	डा. भेषराज पोखेल	२०६६ देखि २०६८
२५.	डा. हरी बहादुर के.सी	२०६८ देखि २०७०
२६.	डा. सुरेश नेपाल	२०७१
२७.	डा. दिपा श्रेष्ठ	२०७२
२८.	डा. श्याम किशोर चौधरी	२०७२ भाद्र देखि २०७३
२९.	डा. सुर्य बहादुर गुरुङ्ग	२०७३
३०.	डा. श्याम किशोर चौधरी	२०७३ देखि २०७५ भाद्र ३
३१.	डा. उत्तम पच्या	२०७५ भाद्र ४ गते देखि २०७९माघ १७ गते सम्म
३२	डा राजेन्द्र बहादुर जि.सी.	२०७९ चैत्र २३ गते देखि २०८० साउन १३ गते सम्म
३३	डा किशोर बन्जाडे	२०८० असोज २४ गते देखि २०८१ जेठ २६ गते सम्म
३४	डा विभव वस्याल	२०८१ असार १० देखि हाल सम्म

९.Hospital Beds

Description	Total
Sanctioned Beds (Government)	50
Sanctioned Beds (Development committee)	0
Total operational Beds (Generally)	42
Total inpatient beds (General, Surgery, Pediatric, OCMC)	14
Maternity beds	8
ICU beds	0
HDU/Geriatric	5
SNCUbeds: warmer:2, phototherapy:2	3
Post-up	2
Emergency Department	5
Dialysis	5

१०. HUMAN RESOURCE

पद	स्वीकृत दरवन्दी अनुसारको उपलब्धता				दरवन्दी बाहेकको पदपूर्ति					
	स्वीकृत दरवन्दी सङ्ख्या	स्थायी पदपुर्ती	द.करार	हाल कार्यरत जम्मा	छात्रवृति	बिकाश समिती	काज/फाजिल	कार्यक्रम/अन्य	हाल कार्यरत जम्मा	कार्यरत कुल जम्मा
Chief Medical Superintendent	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Consultants	9	2	1	3	2	0	0	0	2	5
Medical Officers	4	0	0	0	8	0	1 फाजिल	2	11	11
Dental Surgeon	1	0	1	1	0	1	0	0	1	2
Nursing Officer	1	0	1	1	2	0	0	0	2	3
BMET	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1
HA/PHI	3	3	0	3	0	3	0	3	6	9
Lab Technologist/ Technician	3	0	2	2	0	1	0	1	2	4
Medical Recorder Supervisor	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1
Staff Nurse	8	5	3	8	0	0	0	13	13	21
Radiographer /Dark Room Ass.	2	0	2	2	0	1	0	0	1	3
Lab Assistant	1	1	0	1	0	4	0	1	5	6
Pharmacy Assistant	1	1	0	1	0	3	0	0	3	4
Sr.AHW/AHW	2	2	0	2	0	9	0	0	9	11
Hospital Management officer	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Physiotherapy	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1
Accountant	1	0	0	0	0	0	कोलेनिका बाट	0	0	0
Na.Su	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1
Kharidar	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1
Computer Operator	1	0	0	0	0	3	0	0	3	3
ANM/Sr. ANM	2	2	0	2	0	6	0	0	6	8
Anesthesia Assistant	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1
Asst. Computer Operator, SSU facilitator	0	0	0	0	0	5	0	2	7	7
Dental Hygienist	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1
Office Helper/Swiper	11	1	0	1	0	12	0	13	25	26
Ambulance Driver	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Office Driver	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Security guard	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2
जम्मा	59	21	12	33	12	49	1	40	102	135

११. Finance Hospital Program Related

क.अस्पतालको वितिय उपल्बधि आ. व २०८१।८२

विवरण	जम्मा बिनियोजित बजेट रू	खर्च बजेट रु.	बित्तिय उपलब्धि प्रतिशतमा
अस्पताल सुध्रिढिकरण कार्यक्रम अनुसारको बित्तिय उपलब्धि	**73,20,000.00**	**67,45,618.00**	**92.156**
अस्पतालको विनियोजित वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको उपलब्धी	**11,49,53,000.00**	**10,54,49,982.42**	**91.734**
जम्मा	**12,22,73,000.00**	**11,21,95,600.42**	**91.76**

A. अस्पताल सुध्रिढिकरण कार्यक्रम अनुसारको बित्तिय उपलब्धि

S.N.	आ.ब ८१।८२ शीर्षक विवरण	बिनियोजित बजेट रू	खर्च रकम	बित्तिय उपलब्धि प्रतिशत मा
१	अस्पतालहरुमा डायालासिस सेवा विस्तार	3515000	3408821	97.4%
२	अस्पतालको बार्षिक समिक्षा तथा प्रतिवेदन तयारी तथा छपाई	100000	98928	98.9%
३	अस्पतालमा Continue Medical Education कार्यक्रम संचालन	137000	135193	98.7%
४	अस्पतालका शैचालय तथा अस्पताल परिसरको सरसफाईका लागि	418000	417992	100%
५	अस्पतालमा मातृशिशु स्वास्थ्य सेवा	1000000	652458	65.2%
६	आपत्कालिन अवस्थाका आमा तथा शिशुका लागि एम्बुलेन्स सहयोग	150000	105000	52.5%
७	ईमरजेन्सी सेवा सुदृढीकरण	1000000	997370	99.7%
८	प्रयोगशाला तथा एक्सरे, अल्ट्रा साउण्ड इसीजी तथा सेवा विस्तार	1000000	929856	92.9%
	जम्मा बजेट रू	**73,20,000.00**	**6745618.00**	**92.156 %**

१२. Hospital Development Committee

खर्च/वित्तिय संकेत नं	खर्च/वित्तिय संकेतको नाम	खर्च रकम
२१११११	पारिश्रमिक कर्मचारी	18144458.70
२११२१	पोशाक	495000.00
२११३५	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	11171508.02
२११३९	अन्य भत्ता	202100.00
२११४१	पदाधिकारी बैठक भत्ता	161200.00
२२१११	पानी तथा बिजुली	1397835.00
२२११२	संचार महसुल	91000.00
२२२१२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	996447.00
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	553244.00
२२२२१	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	345898.00
२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	101056.00
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	1001278.00
२२३१४	इन्धन - अन्य प्रयोजन	110872.00
२२३१९	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	1919016.70
२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	182000.00
२२४१२	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	100000.00
२२५२९	विविध कार्यक्रम खर्च	121080.00
२७२१३	औषधी खरिद खर्च	65628712.00
२८१४२	घर भाँडा	550000.00
३११२२	मेशिनरी तथा औजार	1713792.00
३११२३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	463485.00
कुल खर्च रु. जम्मा (Total expenses)		**10,54,49,982.42**
जम्मा बिनियोजित बजेट रू.		**11,49,53,000.00**
1. Balance at the end of Ashad 2081		1,59,71,996.30
2. FY 2081/82 Income from service fees, rent, etc.		10,26,39,555.56
Total Amount		**11,86,11,551.86**
3. Balance at the end of Ashad 2082		1,31,61,569.44

१३. Hospital Services

१३.१ Hospital reporting status

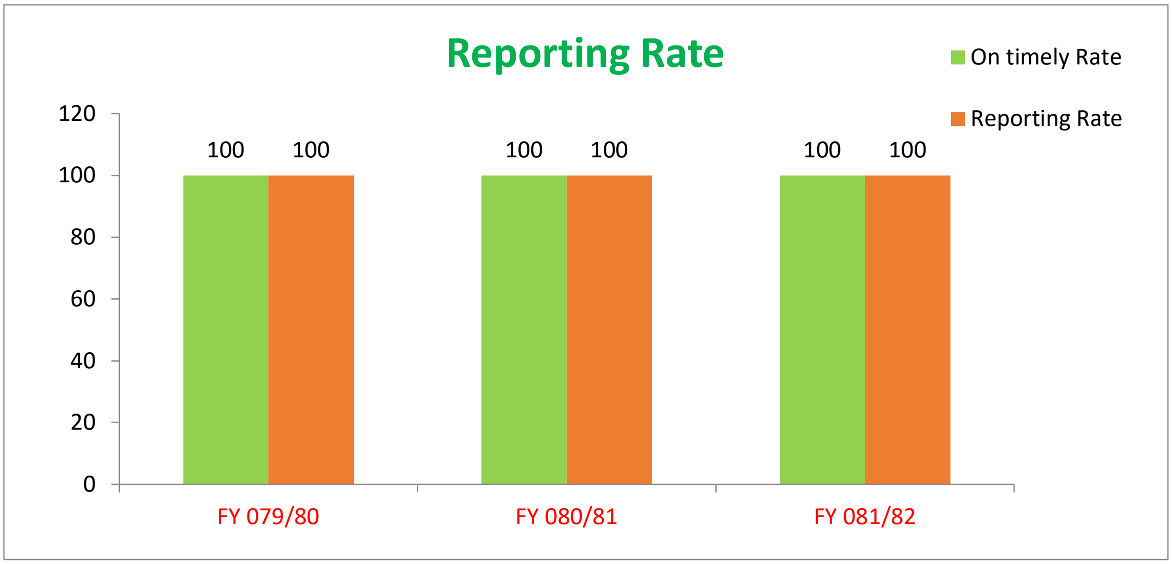

१३.२ Bed Occupancy Rate

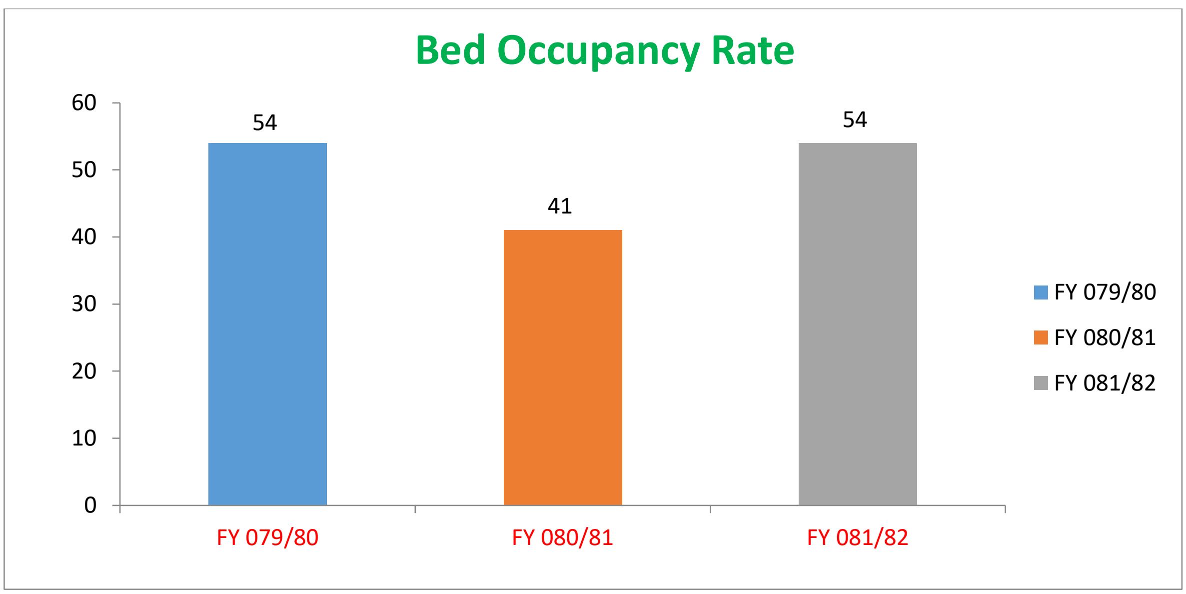

१३.३ Average length of stay

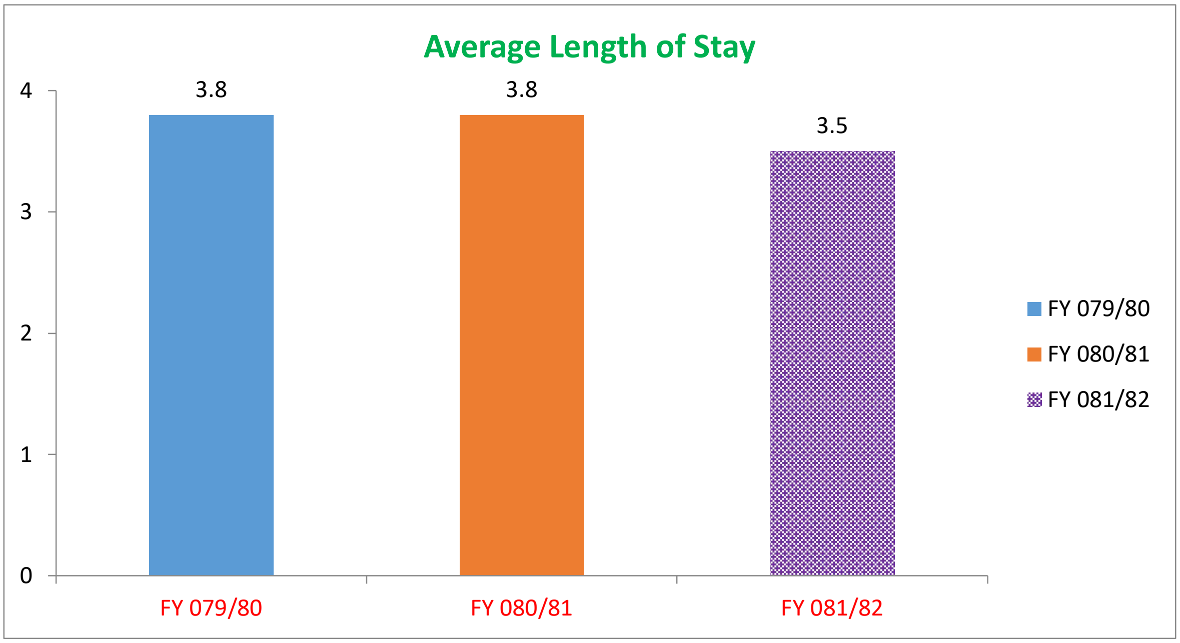

१४. Hospital Use

१४.१ Total Hospital Visit

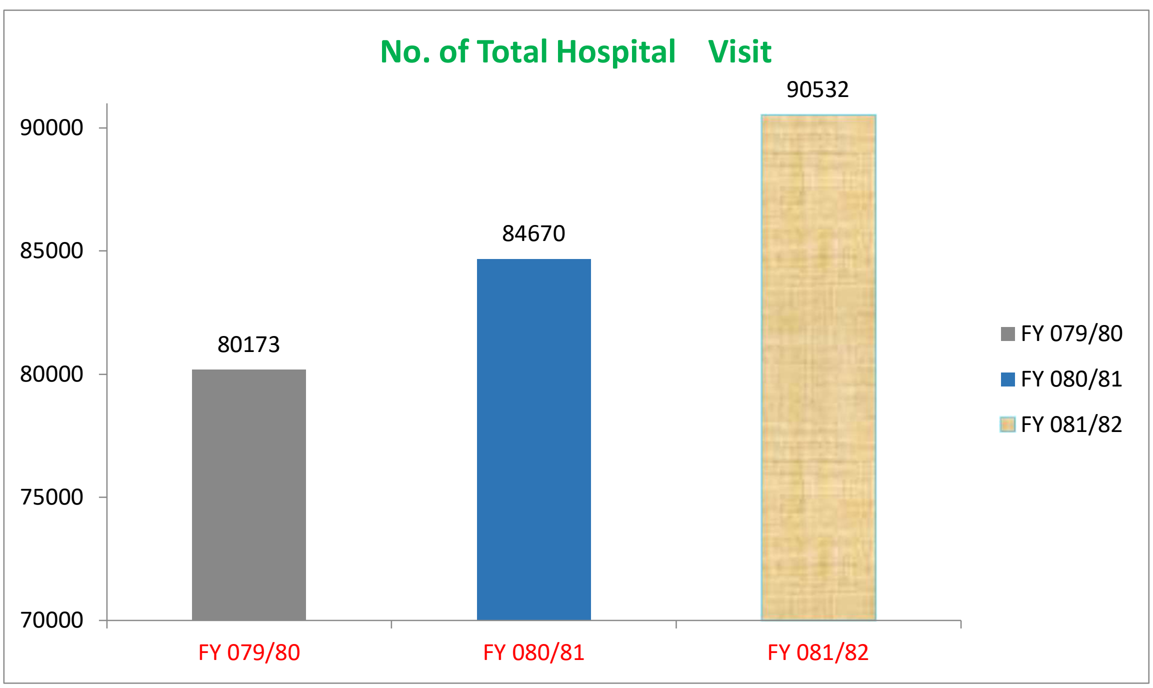

१४.२ Emergency Visit

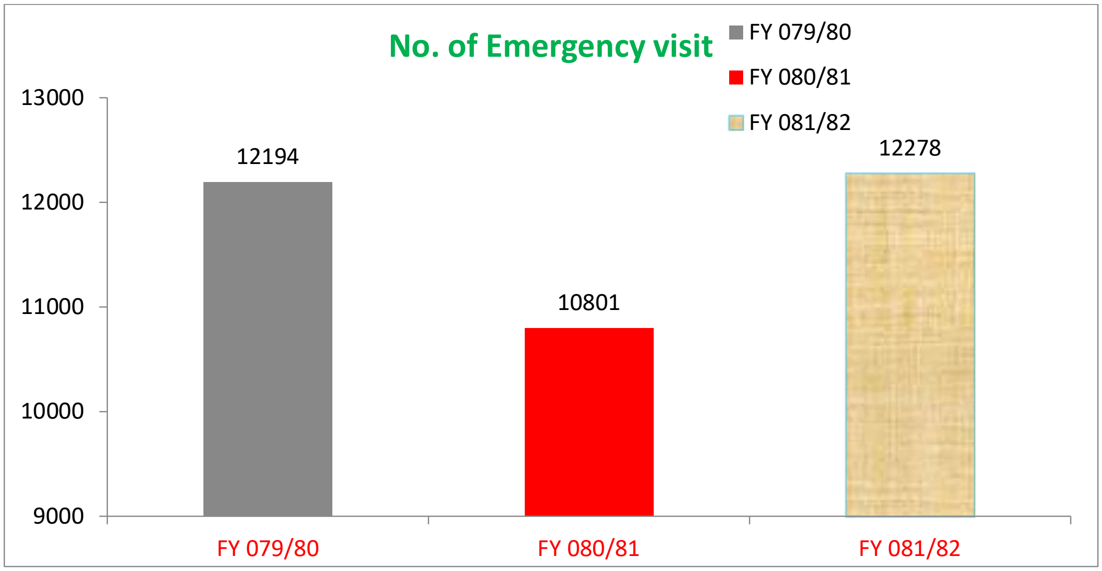

१४.३ OPD Visit

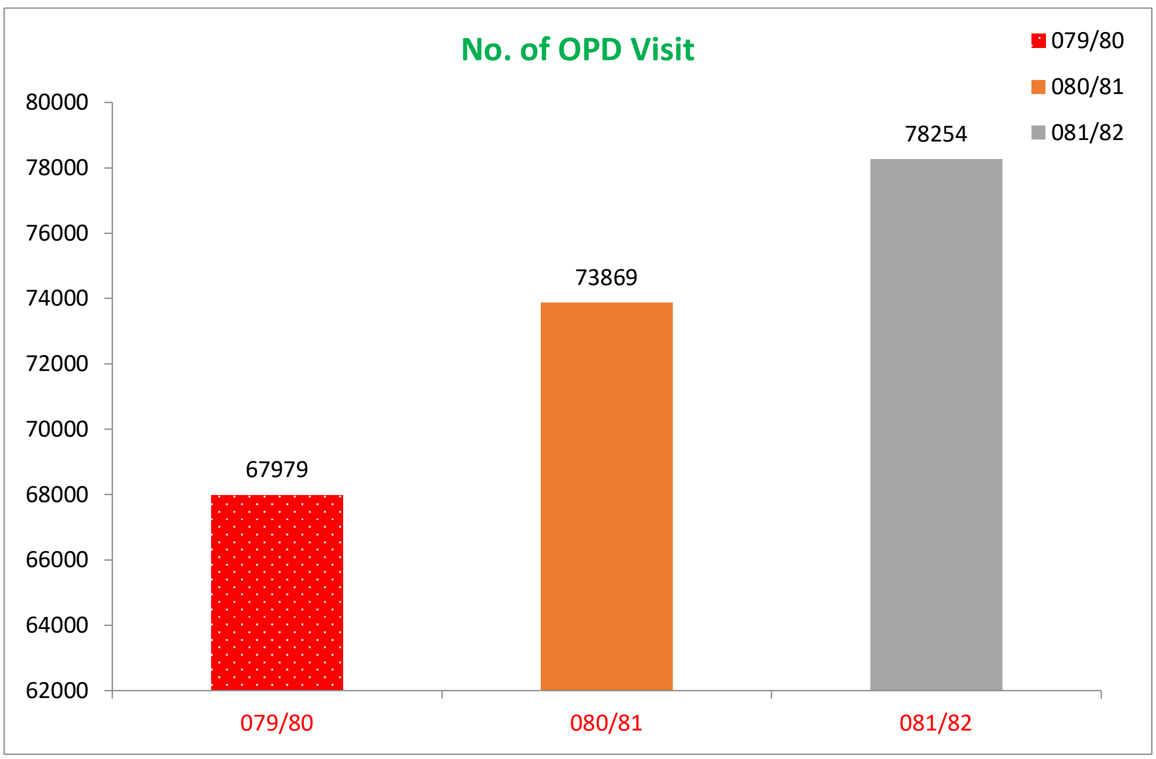

१४.४ Inpatient Visit

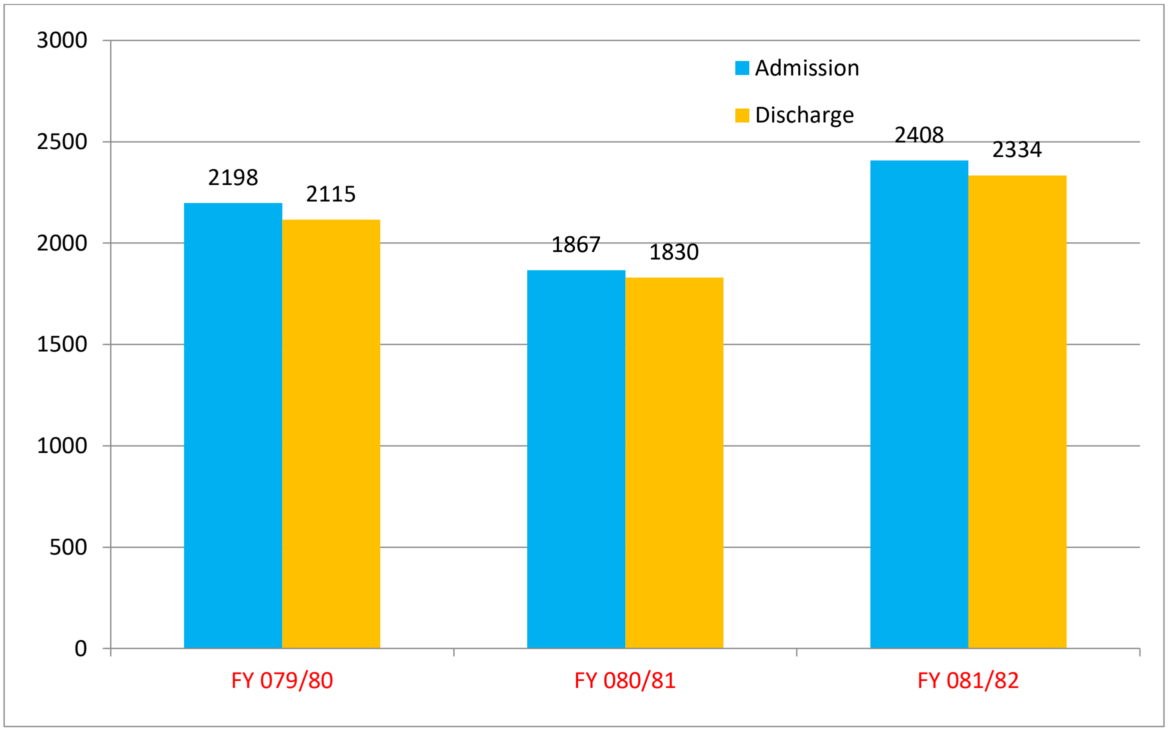

१५. Hospital Service Utilization by Months

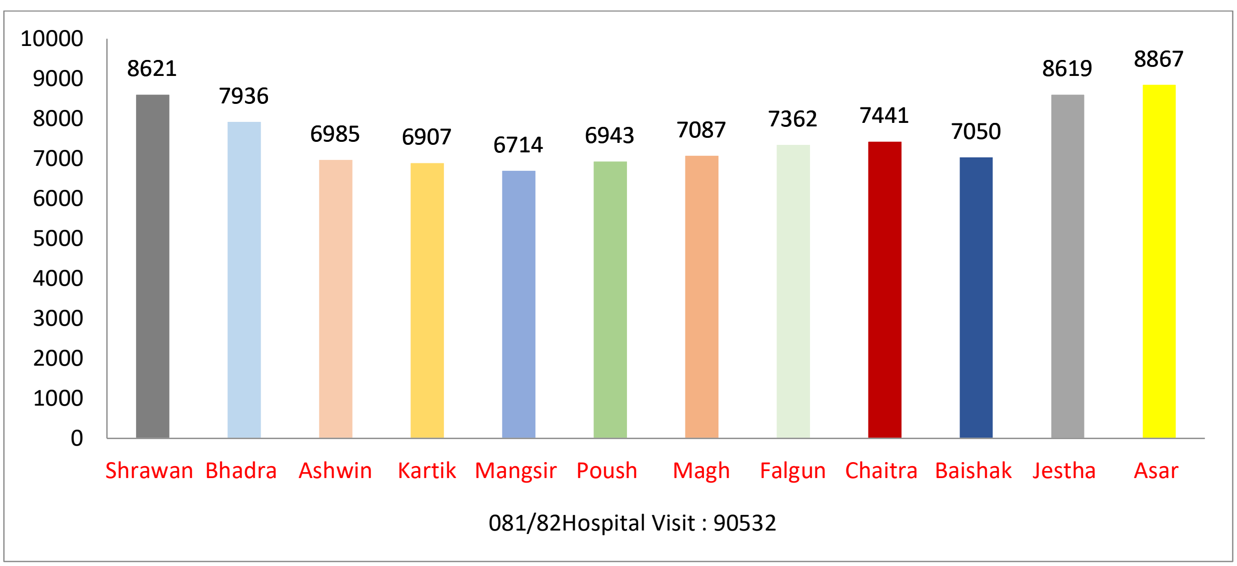

१६. Inpatients Admitted by Monthly

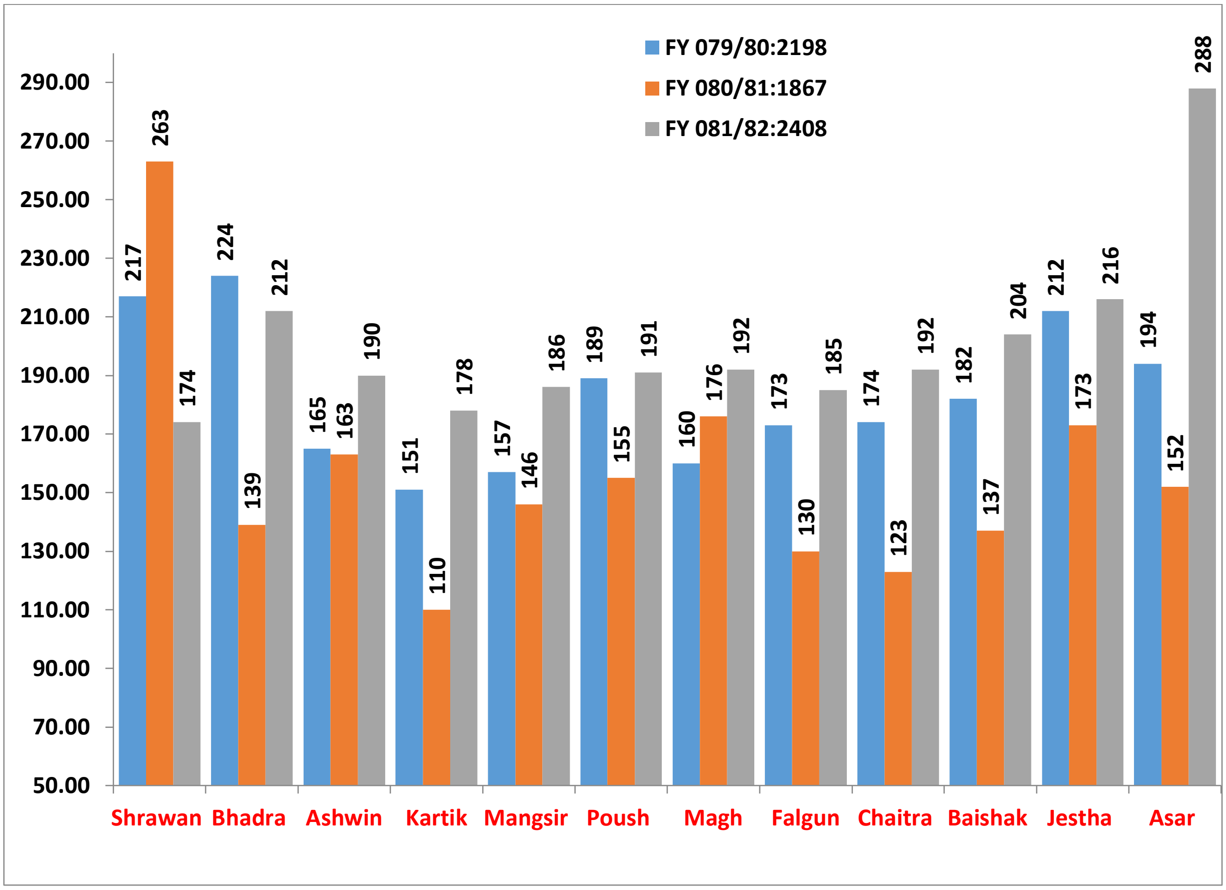

१७. OPD Top Ten Disease

Rank	Causes of Morbidity- 2081/82	% among total OPD NEW Visits
1	Gastritis (APD)/Abdominal Pain	13.68
2	Hypertension	7.78
3	Diabetes mellitus	4.81
4	Cardiovascular & Respiratory Related Problems-COPD	4.74
5	PUO/Common Symptoms-Fever	4.34
6	Orthopaedical-Lower Back Pain/Musculoskeletal Pain/ Rheumatoid Arthritis/Fractures	4.27
7	Common Symptoms-Cough	4.20
8	Mental Health- Anxiety disorder	1.52
9	Oral-Periodontitis	0.50
10	Orthopedic-Neck Pain	0.45
Total OPD NEW	35114	100

१८. Emergency Top Ten Diseases

Rank	Causes of Morbidity- 2081/82	% among total Emergency Visits
1	Acute Gastritis/Abdominal pain	29.03
2	Animal Bite	17.31
3	Musculoskeletal Injuries	14.99
4	Acute exacerbation of (COPD)	7.26
5	Acute Gastroenteritis	5.51
6	Acute Respiratory Tract infection	2.29
7	Renal Colic	1.87
8	Shortness of breath	1.69
9	Hypertensive Emergencies	1.66
10	Anxiety disorder	1.63
Total Emergency	12278	100

१९. Inpatients Top Ten Diseases

Rank	Causes of Morbidity- 2081/82	% among total IPD Visits
1	Spontaneous vertex delivery	22.48
2	Chronic obstructive pulmonary disease with acute exacerbation, unspecified	11.65
3	Fracture/ Injury	5.23
4	Delivery by emergency caesarean section/elective caesarean section	5.17
5	Fever/Typhus fever	4.58
6	AGE/ Vomiting	3.08
7	Pneumonia	2.53
8	LRTI /URTI	1.89
9	Diabetes mellitus	1.76
10	Alcohol Dependent Syndrome (ADS)	1.67
Total IPD	2334	100

२०. Inpatient Discharge by age and sex in hospitals

Age Group / Inpatient Outcome	Sex	0-7 Days	8-28 Days	29 Days - <1 Year	01 - 04 Years	05 - 14 Years	15 - 19 Years	20 - 29 Years	30 - 39 Years	40 - 49 Years	50 - 59 Years	60-69 Years	= 70 Years	Total
Recovered/Cured	F	13	4	15	30	52	128	599	229	82	75	50	108	1385
	M	17	8	27	49	65	16	34	42	37	35	49	56	435
Stable	F	2	1	3	3	7	3	25	15	10	9	14	41	133
	M	1	2	2	5	10	2	5	5	1	0	21	30	84
Referred Out	F	5	1	1	6	3	11	18	7	9	14	16	24	115
	M	13	1	5	6	4	1	6	4	9	2	15	18	84
DOPR/LAMA	F	0	1	2	1	2	2	13	6	5	5	2	14	53
	M	0	0	1	2	1	3	2	2	6	2	3	11	33
Absconded	F	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	3
	M	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Death < 48 Hours	F	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3
	M	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
Death = 48 Hours	F	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
	M	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	F	22	7	21	40	64	144	657	257	106	103	83	191	1695
	M	31	11	35	63	80	22	47	53	54	39	88	116	639
G. Total		53	18	56	103	144	166	704	310	160	142	171	307	2334

२१. Hospital Death, brought dead and post-mortem cases

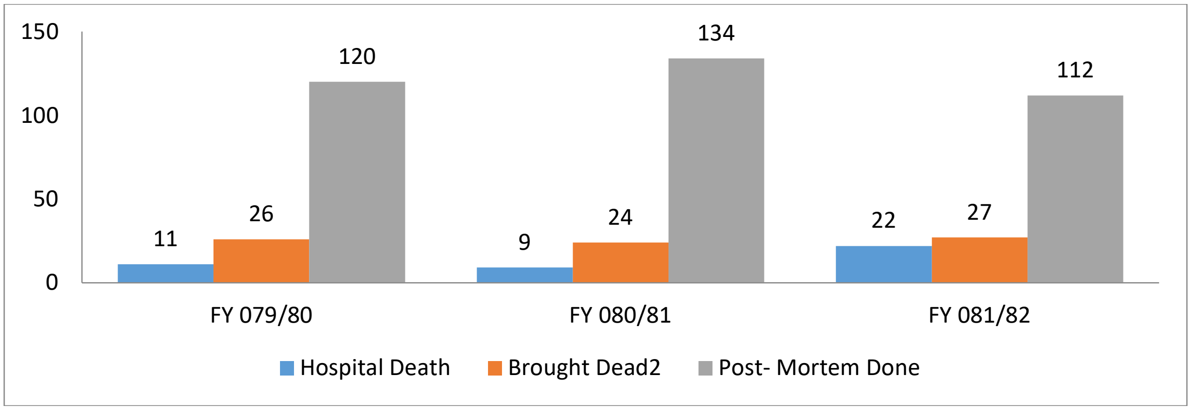

२२. Surgical Intervention

Department	Major			Intermediate, Minor		
	FY079/80	FY080/81	FY081/82	FY079/80	FY080/81	FY081/82
OPD	0	0	0	603	738	1727
Indoor	161	156	413	342	410	224
Emergency	0	0	0	703	622	276
Total	161	156	413	1648	1770	2227

२३. Free Health Services and Social Security Program

Patients at	Ultra Poor/ Poor	Helpless/ Destitute	Disabled	Sr. Citizens	FCHV	Gender Based Violence	Others	Total
FY2079/80	280	14	12	833	2	OCMC	19	1233
FY2080/81	406	17	34	305	85	OCMC	37	884
FY2081/82	471	7	34	0	0	OCMC	34	546

२४.Hospital Based One Stop Crisis Management Center (OCMC)

Type of Crime	Total number of cases		
	2079/80	2080/81	2081/82
Sexual Assault,Child/forced marriage, Rape	36	23	39
Physical Assault,	18	17	10
Total	54	40	49

२५. ART And DOTS Servicese

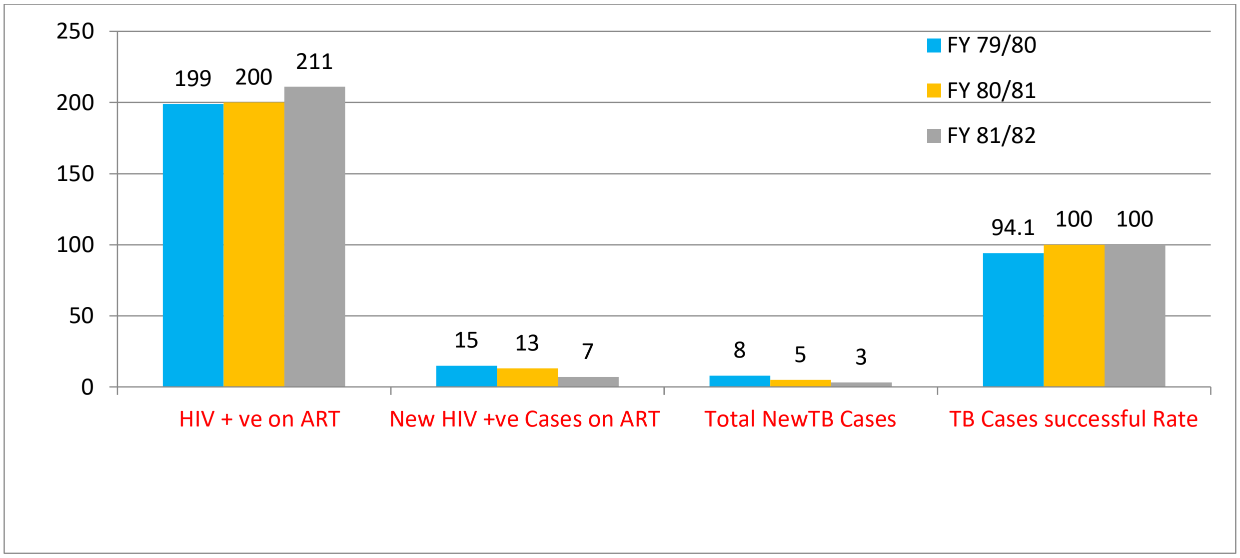

२६. Diagnostic/Other Services

Diagnostic/Other Services	Unit	2079/80	2080/81	2081/82
X-ray	Number	18373	21896	22958
Ultrasonogram (USG)	Number	7931	8576	9058
Echocardiogram (Echo)	Number	0	0	120
Electro Encephalo Gram (EEG)	Number	0	0	0
Electrocardiogram (ECG)	Number	6868	5613	4722
Treadmill	Number	0	0	0
Computed Tomographic (CT) Scan	Number	0	0	0
Magnetic Resonance Imaging (MRI)	Number	0	0	0
Endoscopy	Persons	0	0	0
Colonoscopy	Persons	0	0	0
Nuclear Medicine	Persons	0	0	0
Total Preventive service Provided	Persons	0	0	0
Total Laboratory service Provided	Persons	31080	33802	32080
Other Service Provided (if any)	Persons	4562	4800	5123

२७.Lab Services (no. of Tests)

FY	Hema tology	Immunolo gy	Biochemis try	Bacteriology	Virology	Parasitol ogy	Hormone/ Endocrine	Total Tests	Per Day Test
079/80	118300	10064	35503	2210	1537	1110	16267	232991	639
080/81	148284	13678	57613	2566	3332	5619	18832	249924	685
081/82	171596	13003	117321	2797	6831	20878	21287	353713	969

२८. Neonatal Deaths, Still Births

categories		2079/80	2080/81	2081/82
Neonatal Death		1	0	2
Types Of Still Birth:	Fresh	0	0	4
	Macerated	9	6	3
	Total Still Birth	9	6	7
Neonatal Deaths, Still Births		10	6	9

२९. Delivery by Gestational weeks FY 2081-82

Neonate Form		Gestational Weeks				Total
		22 - 27	28 - 36	37 - 41	≥ 42	
Primi		0	18	281	6	305
Multi		1	13	375	3	392
Grand Multi		0	2	12	0	14
Total		1	33	668	9	711
Maternal Age (Yrs)	< 20	0	8	79	2	89
	20 - 34	1	22	564	7	594
	≥ 35	0	3	25	0	28
Total		1	33	668	9	711

३०. Baby born alive

जन्म तौल	जिवितजन्म								
	जम्मा संख्या			निसासिएको			बिकलांग		
	079/80	080/81	081/82	079/80	080/81	081/82	079/80	080/81	081/82
सामान्य)≥ २.५ के.जी(.	566	336	597	6	2	6	0	0	1
कम)2-<२.5 के(.जी.	83	61	109	4	1	10	1	0	0
धैरै कम)< 2 के(.जी.	2	0	3	0	0	0	0	0	0
जम्मा	651	397	709	10	3	16	1	0	1

३१. Delivery by types

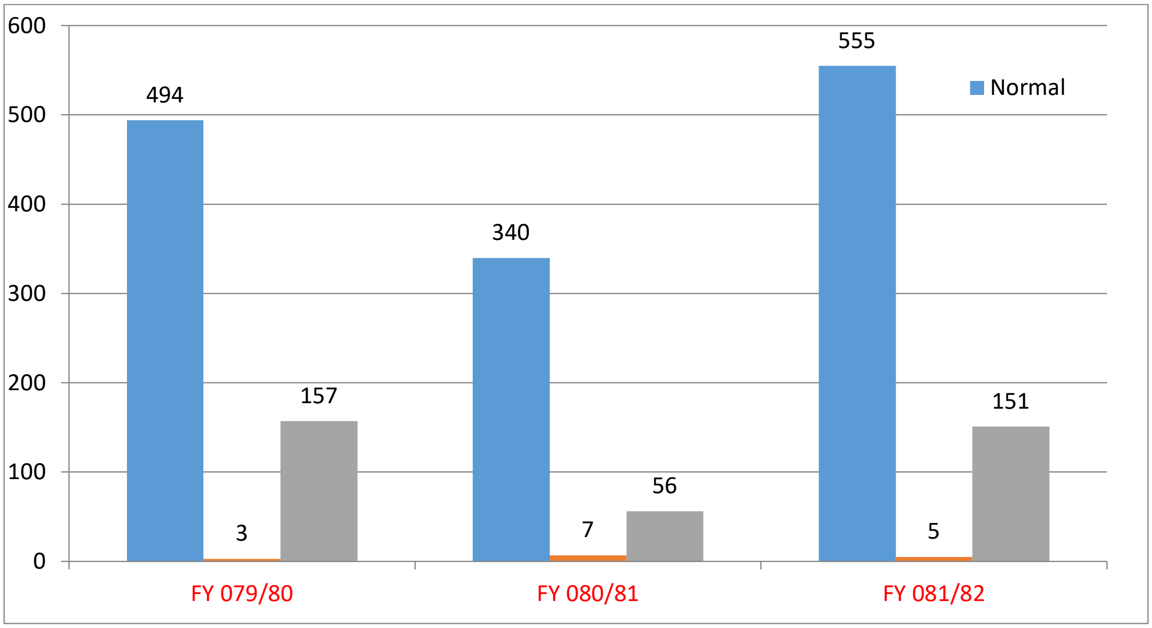

३२. Obstetric Complications

Obstetric Complications	ICD Code	Number		
		2079/80	2080/81	2081/82
Ectopic pregnancy	O00	5	1	3
Abortion complication	O08	11	9	9
Preg.-induced hypertension	O13	0	0	0
Severe/Pre-eclampsia	O14	0	0	0
Eclampsia	O15	0	0	1
Hyperemesis grivadarum	O21.0	12	6	0
Antepartum hemorrhage	O46	6	1	1
Prolonged labor	O63	1	0	0
Obstructed Labor	O64-O66	0	0	0
Ruptured uterus	S37.6	0	0	0
Postpartum hemorrhage	O72	0	12	16
Retained placenta	O73	5	4	1
Puerperal sepsis	O85	1	3	2
Other complications	O75	8	1	8

३३. Autopsy Report

Types Of Autopsy	FY 2079/80	FY 2080/81	FY 2081/82
Hanging	58	65	47
Blunt force trauma	18	26	23
Undetermined	31	34	30
Drowning	11	7	7
Burn/ Electrical injury Lightening /other	2	2	5
Total	**120**	**134**	**112**

३४. Medico Legal Cases Performed

Types Of Medico Legal Cases	FY 2079/80	FY 2080/81	FY 2081/82
Autopsy	120	134	112
Sexual Assault,Child/forced marriage, Rape	36	23	39
Physical Assault	18	17	10
Injury Examination Report	86	57	51
General Examination Report	314	226	255
Total	**574**	**457**	**467**

३५. Safe Motherhood Services

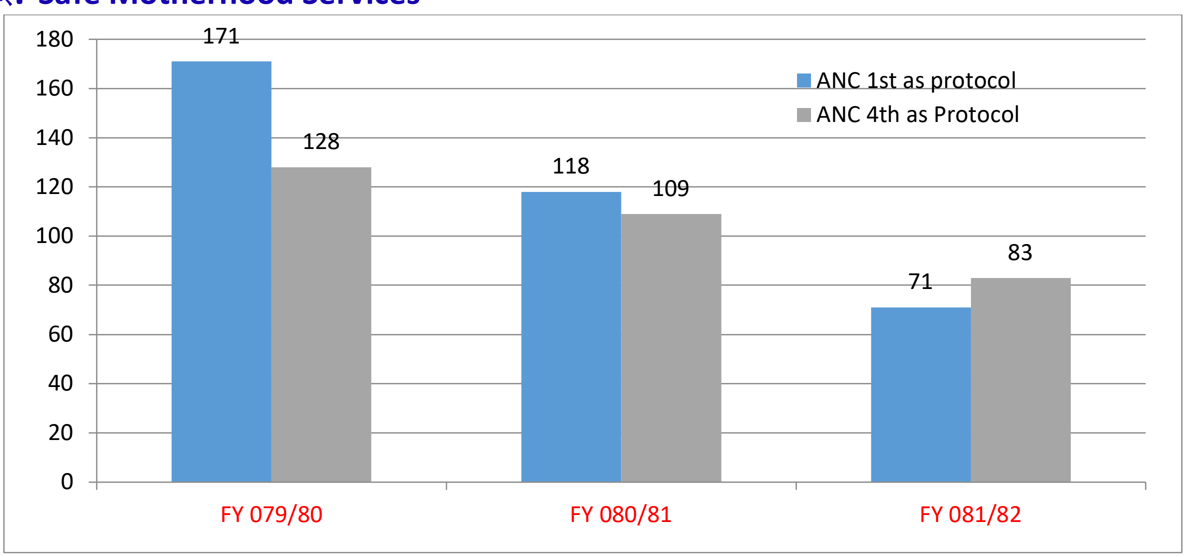

३६. Family Planning New acceptors

New Acceptors	FY 079/80	FY 080/81	FY 081/82
Pills	77	58	30
Depo	83	53	86
IUCD	29	21	23
Implant	234	183	161
Intraoperative tubectomy	1	0	9

३७. Safe abortion services

सुरक्षित गर्भपतन सेवा		७९/८०	८०/८१	८१/८२	७९/८०	८०/८१	८१/८२	७९/८०	८०/८१	८१/८२
		मेडिकल	मेडिकल	मेडिकल	सर्जिकल	सर्जिकल	सर्जिकल	जम्मा	जम्मा	जम्मा
गर्भपतन सेवा पाएका जम्मा महिला	<20 वर्ष	२	५	२	४	१	०	६	६	२
	>=20 वर्ष	११९	१०७	११९	४९	३७	७०	१६८	१४४	२८९
गर्भतन पश्चात प.नि. साधन अपनाएका	छोटो अवधी	७४	८५	८३	४८	३४	४८	१२२	११९	१३१
	लामो अवधी	४७	२७	३७	५	४	२३	५२	३१	६०
गर्भपतन पस्चात् जटिलता भएका		०	०	१	१९	०	७	१९	१	८
PAC सेवा पाएका	०७९/८०	४०								
	०८०/८१	४१								
	०८०/८१	६९								

३८. गुल्मी अस्पतालमा आ. व. ०८१।०८२ का उपलब्धीहरु

डा. विभव बस्याल
निमित्त प्रमुख मेडिकल सुपरिन्टेन्डेन्ट
अस्पताल प्रमुख

गुल्मी अस्पतालमा २०७६ साउन २८ गते देखि करिब २ वर्ष मेडिकल अधिकृतको रुपमा सेवा प्रदान गरि ३ वर्ष अध्ययन बिदा लिई बिशेषज्ञ शिक्षा हासिल गरे पश्चात पुनस् गुल्मी अस्पतालमा सेवा प्रारम्भ गरि २०८१।०३।११ गते देखि कार्यालय प्रमुखको रुपमा कार्यभार समाल्न पाउँदा ज्यादै खुसी लागेको छ। २०७८ मा म अध्ययनमा जाँदा र करिब ३ वर्ष पश्चात अध्ययन पश्चात पुनस् सेवामा फर्किदा केही समानता र केही परिवर्तन भएको महशुस भएको छ साथै पुन लुम्बिनी प्रदेश सरकारको कन्सलटेन्ट जनरल फिजिसियन नवौँ तहमा पदस्थापना भइ पुन यसै कार्यालयको निमित्त प्रमुख मेडिकल सुपरिन्टेन्डेन्टको रुपमा कार्यभार समाल्न पाउँदा ज्यादै खुसी लागेको छ। अस्पतालको मापदण्ड अनुसारको भवन निर्माणाधीन छ, तर गति सुस्त छ। सबै सेवा एउटै अस्पतालबाट प्राप्त गर्ने जनचाहना, जनताको स्वास्थ्य प्रतिको चासो र स्वास्थ्य बीमा तथा सेवा बिस्तार लगायतको कारण सेवा लिनेको संख्या निकै बढिरहेको छ। म यस अस्पतालमा सेवा गरुन्जेल अस्पतालमा सेवा लिने सेवाग्राहीहरुलाई अधिकतम गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने एउटा मात्र ध्येय रहेको जानकारी गराउन चाहन्छु।

तम्घास अस्पतालको नाममा स्थापित यस जिल्ला अस्पताल संघीयता लागू भै सके पछि लुम्बिनी प्रदेशको तत्कालीन सामाजिक विकास मन्त्रालयबाट गुल्मी अस्पताल नामाकरण भएको थियो। यस अस्पतालबाट आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्पादन भएका केही उपलब्धीहरु, र भविष्यको लागि दीर्घकालीन योजनाहरु तयार गरिएको छ।

प्रदेश स्वास्थ्य तथा आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रबाट समन्वय गरी एक्सरे फाँटमा अत्याधुनिक डिजिटल एक्सरे मेसिन जडान गरि २४सै घण्टा सेवा प्रदान गरिएको छ। घुम्ती एक्सरे मार्फत सिकिस्त बिरामीको बेड मै गएर एक्सरे सेवा प्रदान गरिएको छ।स्वास्थ्य सेवा बिभाग व्यवस्थापन महाशाखासंग समन्वय गरि करिब १ करोडका बिभिन्न उपकरण प्राप्त गरि जडान पश्चात सेवा अझ गुणस्तरीय र छिटो छरितो बनाएका छौं। प्रयोगशालालाई केही मेसिन थप जडान गरी अझ आधुनिक तथा सर्वशुलभ गराउन सक्यौं। प्रयोगशालामा संचालनमा रहेको अटोमेटिक बायोकेमिस्ट्री मेसिनमा थप क्षमताको एउटा मेसिन खरीद गरी अझ धेरै टेस्ट गर्न मिल्ने गरि सेवा थप्न सक्यौ। ३ पार्ट्स हेमाटोलोजी मेसिनबाट हुने परीक्षणलाई अझ गुणस्तरीय नतीजा दिनको लागि ५ पार्ट्स मेसिनबाट सेवा सुरु गरिएको छ। केही अटो इम्युन रोगहरुको जाँच थपेका छौ। कल्चर, ट्यूमर मार्कर अनि थाईराइडको जाँच निरन्तर भईरहेको छ। लुम्बिनी प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालयको निःशुल्क रक्तदान कार्यक्रम अन्तर्गत निःशुल्क रक्त सेवा पनि शुरु भै सकेको छ। कुनै पनि बिरामीलाई पैसा कै कारणले रगत चाहिएमा बन्चित हुनु पर्ने छैन।

२४ सै घण्टा नाम दर्ता तथा बिलिंग फाँट चलेको छ। जसले गर्दा बिरामीले सेन्ट्रल बिलिंग प्रणालीबाटै शुल्क तिर्न सक्नु हुन्छ र अतिरिक्त समयमा बीमाको सहजीकरण पनि हुन्छ। यसै संग ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्ग, गर्भवती महिला र बच्चाहरुको लागि छुटै नाम दर्ताको काउन्टर रहेको छ। बिरामीले नाम लेखाउन घन्टौ लाइन लागेर उभिन नपरोस भन्नको लागि टोकन प्रणाली संचालन रहेको छ जुन बिहान ८ बजे देखि संचालनमा रहेको छ।बिरामीलाई कुर्नको लागि प्रतिक्षालय निर्माण गर्यौं। टोकन प्रणाली संचालन पछि बिरामीलाई आफ्नो पालो नआउन्जेल प्रतिक्षालायमा विश्राम गर्न सक्छन। विश्रामको क्षण मनोरञ्जन तथा स्वास्थ्य सन्देश प्रवाह गर्नको लागि टि.भी. जडान गरिएको छ । ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्ग सेवाग्राहीलाई समेत ख्याल गरी बिमा कक्ष र सामाजिक सेवा एकाइ कक्ष दर्ता फाँट नजिकै स्थापना गरिएको छ। बीमा नभएका गरीब, असहाय, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्ग सेवाग्राही आदिलाई ५० प्रतिशत देखि शत प्रतिशत सम्म छुट गरी सामाजिक सेवा एकाइबाट सेवा प्रदान गरिएको छ।

निरन्तर रुपमा बिशेषज्ञ डाक्टरहरुबाट हाडजोर्नी तथा अपरेसन सेवा संचालन भई रहेको छ। यो आ. व. मा १५१ सिजरियन सेक्सन वा बिरामीको मेजर अपरेसन गरिएको रहेछ। एच डी यु सेवा निरन्तर चलिरहेको छ जसले गर्दा सिकिस्त विरामीको सेवा निरन्तर भइरहेको छ।हाल ART सेन्टरबाट २११ जना एचआइभी/एड्सका विरामीलाई निरन्तर नि: शुल्क सेवा भइरहेको छ। ट्र्याकिंग प्रणाली पनि लागू भएको छ।

यसले गर्दा सेवा ग्राहीको डुप्लिकेसन नहुने, एक सेन्टर बाट अर्को सेन्टर मा जाँदा फरक नपर्ने, बायोमेट्रिक प्रणालीमा आउने र परिचयमा फरक नपर्ने फाइदा हुन्छ। भाइरल लोड १७७ जना गरेकोमा सप्रेसन १७४ मा देखिएको छ। यसले हामीले उपलब्ध गरएको औषधी प्रभावकारी छ भन्ने देखाउछ। डट्स कार्यक्रम अन्तर्गत ३ जना क्षयरोगका बिरामीको उपचार भइरहेको छ भने उपचार सफलता दर सत प्रतिशत रहेको छ।

यसै गरी खोप सेवा, मातृशिशु सेवा, परिवार नियोजन सेवा पनि निरन्तर भै रहेको छ। फिजियोथेरापी सेवा निरन्तर चलिरहेको छ। अस्पतालको सफ्टवेयर संग बीमा सफ्टवेयर लिंक भएको छ। जसले गर्दा सही डाटा इन्ट्री गर्न सजिलो भएको छ र समयको पनि वचत भएको छ।अक्सिजन प्लान्ट निरन्तर संचालनमा छ। अक्सिजन सिलिन्डर आवश्यक परेमा सेवाग्राहीहरुले धरौटी जम्मा गरेर लैजान सक्नुहुन्छ। कैदीबन्दीलाई निःशुल्क स्वास्थ्य परीक्षण गरिदै आएको छ। निरन्तर CME (चिकित्सा सम्बन्धी पढाइ) भएको छ।

यस आ.व.८१/८२ बाट विशेषज्ञ चिकित्सकहरु पेडियार्टिक, MDGPEM, MD Internal Medicine, अर्थोपर्डिक सर्जन (हाडजोर्नी तथा नशा रोग), स्त्री तथा प्रसूति विशेषज्ञ र मानसिक रोग जस्तो सेवाहरु दिइरहेको र थप एनेस्थेसियोलोजिस्ट, जनरल सर्जरी र रेडियोलोजिष्टको सेवालाई राख्न सकि जिल्लामा उक्त सेवा निरन्तरता दिन सके अस्पतालले एक अर्को फड्को मार्ने थियो र यस कार्यको लागि हामी तत्पर भई लागिरहेका छौं। स्वास्थ्य सेवामा अस्पतालको सम्पत्ति अनलाइन ELMIS र PAMS मा दर्ता भएको छ। राज्यले अनलाइन सिस्टमबाटै अस्पतालको सम्पत्ति विवरण निगरानी गर्न सक्छ।

एक आर्थिक वर्षको ५० हजार सम्म सहुलियत लिइ दमजन्य रोगहरु भएका बिरामीले निरन्तर निःशुल्क सेवा पाइरहेका छन। यसले दमका विरामीले सेवा लिन सहज भएको छ र उर्जाशील जीवन यापन गर्न सहयोग गरेको छ।राज्यबाट पाउने अर्को सुबिधामा डायलाइसिस गरी रहेका, मृगौला प्रत्यारोपण, क्यान्सर तथा स्पानल कर्ड इन्जुरी भइ प्यारालाइसिस भएका विरामीलाई सहजै सिफारिस गरिएको छ र निरन्तर छ। विरामीहरुले सरकारबाट महिनाको ५ हजारको आर्थिक सुबिधा समेत पाउने गर्छन्।

हामीले सेवालाई प्रभावकारी बनाउन कर्मचारीहरुसंग बैठक बस्ने र तालिका अनुसार आन्तरिक बैठक, फाँट प्रमुखसँगको बैठक, सम्पूर्ण कर्मचारीहरुसंगको बैठक नियमित रुपमा बस्ने गरिएको छ।स्वास्थ्यजन्य फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि बिग्रीएको अटोब्लेभ मर्मत तथा संकलन गर्ने ठाउँको समेत व्यवस्थापन गर्ने र त्यसको लागि हाल भएको अटोब्लेभबाटै कार्य गरिने व्यवस्थापन गरिएको छ।
पिउने पानी तथा अस्पतालको दैनिक प्रयोजनका लागि आवश्यक पर्ने पानी सिमित मात्रामा उपलब्ध हुने भएकोले तथा अन्य स्रोतसंग निर्भर हुनुपरेको र अपुग हुने हुंदा आफ्नै परिसरमा Deep Boring बनाउने योजनान रहेकोछ र हामी गुल्मी जिल्ला बासी लाई सुविधा सम्पन्न सेवा दिनका निम्ति तत्पर लागि रहेका छौं र निरन्तर रुपमा पाँच शैयाको सघन कक्ष (Intensive Care Unit) संचालनमा ल्याउने आवश्यक प्रवन्ध मिलाइ तयारी समेत गरिरहेका छौं।
अस्पतालको मूख्य भवन निर्माण हुँदै छ। यस परियोजनालाई कार्यन्वयन गर्ने जिल्ला परियोजना कार्यान्वयन इकाई पाल्पा प्रति कृतज्ञ छु। यसको निर्माण सम्पन्न लक्ष्य २०८० साल श्रावणमा भएता पनि पटक पटक थप भइ पुसमसान्त अवधि सम्म थपिएको रहेछ। साथै छिटो छरितो निर्माण कार्य सम्पन्नर्थ तालुक निकाय तथा सरोकारवालाहरुसंग समन्वय सहकार्य गरिंदै आइरहेको छु। निर्माणाधिन अस्पताल भवन तीब्रताकासाथ बनाउन पहल तथा बन्नासाथ सहज तवरले सेवा प्रदान गर्ने दृढ विश्वासका साथ कार्य योजनाहरु तयार गरिएको छ।
विविध पक्षलाई हेर्दा निकट भविष्यमा कार्य गर्न यस अस्पतालको दिर्घकालिन योजना तयार गरिएको छ।

*** दिर्घकालिन योजना**

१. यस अस्पतालमा विगतको तुलनामा विभिन्न सेवाहरु थप भएको र विद्युतिय प्रविधिमा (Digitilization Software मा आधारित) भएर पूर्णरुपमा सेवा संचालन हुने र हालको अवस्थालाई हेरी गुणस्तरिय सेवा प्रदान गर्नको लागि विभिन्न पदहरुको आवश्यकता पर्ने हुँदा तत्काल नभई नहुने पदहरु स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट दरबन्दी सिर्जना गर्ने Hospital Manager, IT Technician, Electrician & Plumber, Security Guard, आदि पदहरुको पद सिर्जना गर्ने।

२. अस्पताल कर्मचारीहरुको अनुशासन तथा सेवा प्रवाहमा चुस्तता ल्याउन अस्पताल संचालन निर्देशिका बनाउने ।

३. पोष्टमार्टम कक्ष/ शव भवन भएको परिधि खोलाको नजिक र सर्वसाधारणको आवतजावत हुने स्थान समेत हुँदा उक्त परिसरमा (Wall) गारो लगाई तटबन्ध गरी तारबार गर्नुपर्ने ।

४. निर्मलिकरण पश्चातको स्वास्थ्यजन्य फोहोरमैला विसर्जनको लागि नगरपालिकसंग समन्वय गर्ने र विक्री गर्न मिल्ने फोहोरजन्य पदार्थ विक्री वितरणको लागि सम्बन्धित निकायसंग समन्वय गर्ने ।

५. वैकल्पिक उर्जामा सौर्य उर्जा थप गर्ने तथा अन्य Power Back up जडानको लागि सम्बन्धित निकायमा प्रस्ताव तथा निर्माणाधिन भवनको लागि चौबिस घण्टा Power Back up को व्यवस्थापन गर्ने ।

६. अस्पतालमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी तथा चिकित्सक कर्मचारीहरुको लागि सुविधायुक्त आवासिय भवन न्यूनतम २० परिवार बस्न सक्ने क्षमताको निर्माण गर्ने ।

७. यस जिल्लाको अस्पताल हाल 50 शैयाको क्षमताको रहेकोमा निकट भविष्यमा 100 शैयाको बनाउन तथा प्राविधिक शिक्षा ल्याब टेक्निसियन, स्टाफ नर्स, उत्पादन गर्न CTEVT र चिकित्सक शिक्षा आयोगमा स्वीकृतिको लागि अनुरोध गरिएको ।

आशा छ यो समय मै गर्न सकिने छ । नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकार साथै सम्पूर्ण राजनैतिक दलहरु, सरोकारवालाहरु र जनसमुदायसंग समन्वय गरी अस्पतालले माथि उल्लेखित सेवा उपलब्ध गराउन सकेको छ । यो चालु आ.व. मा पनि सबै बाट सहयोग, सद्भाव विश्वास रहने छ भन्ने आशा गर्दछु ।

३९.१ अस्पताल, कर्मचारी व्यवस्थापन र गुणस्तरिय सेवा

अशिम चौधरी
अस्पताल व्यवस्थापन अधिकृत

अस्पताल एउटा सेवा प्रदायक संस्था हो जहाँ बिरामीहरुको रोग निदान, उपचार तथा हेरचाह (Nursing Care) गरिन्छ । अस्पतालमा एकै छाना मुनी विभिन्न विधाका विज्ञ जनशक्ति आफ्नो दक्षताका साथ सेवा प्रवाहमा तत्पर रहन्छन् । The word **"hospital"** comes from the Latin **hospes**, meaning "guest" or "host," reflecting the early practice of providing shelter. अस्पतालको सुरुवात होटेलको अवधारणाबाट आएको मानिन्छ तसर्थ पाहुनाको सेवा सत्कार जस्तै नै भर्ना भएका बिरामीहरुलाई अस्पतालको सेवाहरुमा उचित हेरचाह हुनुपर्छ भन्ने मान्यताबाट प्रारम्भ भएको हो । नेपालमा अस्पतालहरु शैयाको आधारमा- आधारभुत अस्पताल, जिल्ला अस्पताल, प्रादेशिक अस्पताल, संघिय अस्पताल रहेका छन्। अस्पतालहरु उदेश्य अनुसार- टिचिङ्ग/रिसर्च/प्रतिष्ठान अस्पताल, जनरल अस्पताल र विशिष्टिकृत सेवा प्रवाहको आधारमा समेत अस्पताल वर्गीकरण गरिएको छ। साथै स्वामित्वको आधारमा- सरकारी, प्राइभेट, INGO/NGO द्वारा संचालित अस्पतालहरु हुन्छन् र उपचार पद्धतिको आधारमा- एलोप्याथिक, आयुर्वेदिक, होमियोप्याथिक र युनानि अस्पतालको बर्गिकरण गरिएको छ। हाल नेपालको अस्पतालहरुबाट प्रदान हुने स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा सुधार हुँदै गईरहेको छ र समयसँगै परिवर्तित उपचार पद्धति तथा प्रविधिमैत्री बन्दै उपचार सहज र उपचार कै लागि विदेश जाने प्रवृति ओरालो लाग्दै गरेको पाईन्छ ।

अस्पतालमा कर्मचारीहरु प्राविधिक र अप्राविधिक दुवै किसिमका हुन्छन् जस्तै प्रशासनिक कर्मचारीहरु, चिकित्सकहरु, नर्सिङ् कर्मचारीहरु र अन्य स्वास्थ्यकर्मीहरु । हाल अस्पतालमा बढ्दो सेवा तथा प्रविधिमैत्री सेवा प्रतिको बढ्दो आकर्षणले गर्दा कर्मचारी व्यवस्थापनमा निकै चुनौती थपिएको छ । आवश्यकता अनुसारको पदको सिर्जना नहुनु र सरकारले गर्ने अर्गनाइजेसन एण्ड म्यानेजमेन्ट सर्वेक्षण (O & M Survey) समयमै नगर्नाले र विशेष ध्यान दिन नसक्नाले अस्पतालहरुमा कम जनशक्तिले काम गर्नुपरेको छ। जसले गर्दा प्रत्येक्ष रुपमा सेवाग्राहीहरु मर्कामा परिरहेको देखिन्छ। जनशक्तिको पहिचान र दक्षता साथै सेवा प्रवाहमा गुणस्तरताका लागि कर्मचारी व्यवस्थापन गर्न एक्दमै जरुरी छ।

अस्पतालहरुमा प्राय प्रशासनिक कर्मचारीको दरबन्दीको रिक्तता हुने गरेको देखिन्छ। प्राविधिक कर्मचारीहरुको बाहुल्यता भएको संस्थामा काम गर्न गाह्रो हुने बुझाई वा धैरै कर्मचारी बिचको मतभिन्नता हुने भएकोले प्रशासनिक कर्मचारीहरुको अस्पतालमा कामकाजमा रुचि कम भएको देखिन्छ। अस्पतालको प्रशासनिक तथा व्यवस्थापकिय प्रमुख जिम्मा कार्यालय प्रमुखको रहन्छ, अस्पतालको शैया क्षमता अनुसारको दरबन्दी सिर्जना भएको हुन्छ जस्तै कार्यालय प्रमुख, शाखा अधिकृत देखि कार्यालय सहयोगी सम्मको, भएता पनि कार्यालय प्रमुख पछिका मुख्य प्रशासनिक भुमिका निर्वाह गर्ने कर्मचारी जस्तै शाखा अधिकृत, ना.सु, खरिदार जस्ता पदहरु रिक्त रहने गरेका छन् । पहाडी भेगका अस्तालहरुमा झन् चिकित्सकहरुको नै अभाव रहने र सेवाग्राहीहरु प्रत्यक्ष मर्कामा परिरहेको सर्बीविदितै छ । यस समस्या प्रति पनि सरकारको ठोष कदम र निति नियम परिपक्व नहुँदा स्वास्थ्य सेवामा आम नागरिकले खेप्नु परेको समस्या पनि यथावत नै छ।

अस्पतालमा विशेष ध्यान चिकित्सकिय/क्लिनिकल भागमा मात्रै दिने हुँदा अन्य विभाग/हाँगा (Wings) ओझेलमा पर्नाले समस्त अस्पतालको सेवा प्रवाहलाई असर पार्छ। सपोर्टमा अत्यावश्यक भनेको बायोमेडिकल संगै ईलेक्ट्रिसियन र पल्मबर पनि एक हुन्। बायोमेडिकल कर्मचारीको आफ्नै विज्ञता हुन्छ जहाँ विभिन्न किसिमका अस्पतालजन्य औजार उपकरणको मर्मत संभार र नियमित चेकजाँच गर्दा सेवा प्रवाहमा सहजता हुने गर्छ ।त्यस्तै ।T Technician/Officer विज्ञको समेत दरबन्दी नभएको हुँदा हाल सम्पूर्ण कार्य डिजिटल माध्यम इन्टरनेटबाटै सफ्टवेरमा आधारित हुने हुँदा दैनिक कार्य संचालनमा केही समस्या आएको खण्डमा पूरै सेवा प्रभावित हुन सक्छ तर सोको काममा सहजताका लागि अन्य अनविज्ञ कर्मचारीले सहायता गर्ने हुँदा पूर्णता हुँदैन। तसर्थ व्यवस्थापन र सपोर्ट भागहरु समेत दुरुस्त हुन एकदमै जरुरी छ अनि मात्र अस्पतालको दैनिक कार्य संचालन सहित सेवा प्रभावकारीतामा सुधार गर्न सम्भव छ ।

नेपालमा सर्वप्रथम विगत २५ वर्ष देखि नेशनल ओपन कलेज सानेपा, ललितपुरमा पढाई भईरहेको र त्यसपश्चात अन्य कलेजहरुबाट स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन/प्रशासन (Healthcare Management/Administration) का दक्ष अस्पताल व्यवस्थापकहरु उत्पादन गरिरहेका छन् तर सरकारले समयमै उक्त जनशक्तिको व्यवस्थापनमा ध्यान नदिनाले विदेशका अस्पतालहरुमा काम गर्न पलायन हुनुपर्ने बाध्यता रहेको छ। पहिलो पटक आ.व.२०७४/७५ देखि देश भरका ५० शैयाका केही अस्पतालहरुमा अस्पताल प्रबन्धक पद राखी स्थानिय सरकारबाट बजेट विनियोन हुने गरी कायम भएको र हाल संघ सरकारबाट बजेट व्यवस्थापन भई प्रदेश सरकारले अस्पताल व्यवस्थापन अधिकृत पदनाम राखी निरन्तरता दिई रहेको छ, तथापि नेपाल सरकारको यथोचित मार्गदर्शन र निति निर्माणमा यस विषयको महत्व तथा अपरिहार्यतालाई समेट्न नसक्नाले समस्त स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्थाले विभिन्न व्यवस्थापकिय र प्रशासनिक चुनौतिहरुको सामना गरिरहेका छन्।अस्पतालहरुमा सेवा प्रवाहको अवस्था तथा हालको स्तरोन्नतीलाई लिएर भएका परिवर्तन र सुधारको आंकलन गरि व्यवस्थापकहरुको भुमिका मूल्याङ्कन गर्न सकिन्छ। तर सरकारले उक्त पदको अस्थायी/स्थायी दरबन्दी सिर्जना नगर्नाले र स्थायीत्व नहुनाले अझ प्रभावकारी तवरले अस्पतालहरुमा कामकाज गर्न कठिनाई रहेको देखिन्छ।अस्पताल भित्र कार्य गर्दा स्वीपर देखि कार्यालय प्रमुखसम्म सम्पूर्ण कर्मचारीहरुले विरामीको उपचारको क्रममा हुने बसाईंलाई सहज र गुणस्तरिय सेवा प्रवाहमा आफ्नो अह्म भुमिका निर्वाह गर्नु पर्छ।

नेपालको राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति तथा रणनीतिहरूले स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरमा जोड दिएका छन् । जसले स्वास्थ्य क्षेत्रमा सेवा प्रवाह र नागरिकको पहुँचमा वृद्धि भएसँगै स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा गुणस्तर सुनिश्चित गर्दै गुणस्तर सम्बन्धी क्षेत्रहरू (सेवाग्राही, सेवा प्रवाह, स्वास्थ्यकर्मी, एकीकृत सेवा, सुशासन र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन) साथै अन्य मुख्य प्रणालीहरूलाई सुदृढ बनाउन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको भूमिका र क्रियाकलाप स्पष्ट पार्न वाञ्छनीय देखिएकाले स्वास्थ्य सेवामा गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने रूपरेखा, २०७८ मा आधारित रही जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ को दफा ६४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी समग्र नेपालको स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर सुनिश्चितताको लागि नेपाल सरकारले स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने कार्यविधि, २०७९ ल्याएको छ र उक्त कार्यविधिका परिच्छेदहरुमा समेत योजना, कार्यान्वयन र मापनका औजार/विधिहरु प्रष्ट पारेको छ । समग्रमा हेर्दा हाल स्वास्थ्य संस्था/अस्पतालको संचालनरत सेवाहरुलाई मध्यनजर गर्दै, सेवासंगै भौतिक र वित्तिय स्तरोन्नतीमा समेत विशेष ध्यान दिई प्रविधि मैत्री सेवालाई अवलम्बन गर्दै निर्दिष्ट मानवसंसाधनको व्यवस्थापनलाई प्रभावकारीता दिन सकिएमा गुणस्तरिय सेवा प्रवाह गर्न सकिन्छ ।

३९.२ फार्मेसी पेशा र यसको अन्तर सम्बन्ध

सरोज पन्थी
फार्मेसी सहायकस्तर पाँचौं

१. फार्मेसी पेशा (Pharmacy Profession)

स्वास्थ्य विज्ञानसँग सम्बन्धित एउटा स्वतन्त्र पेशा हो। यसको मूल उद्देश्य औषधिको विकास, उत्पादन, आपूर्ति, सुरक्षित प्रयोग, अनुसन्धान र शिक्षा मा योगदान गर्नु हो। यसले अस्पताल, कम्युनिटी, उद्योग, अनुसन्धान, एकाडेमिक, र नियामक निकायहरूमा आफ्नो भूमिका खेल्छ। Health care system मा patient-centered care दिने महत्वपूर्ण हिस्सा हो।

२. फार्मासिस्ट (Pharmacist)

फार्मेसी पेशामा पेशागत रूपमा तालिम प्राप्त, लाइसेन्स प्राप्त व्यक्ति हो। उनीहरूले औषधि सम्बन्धी सम्पूर्ण ज्ञान pharmacology, pharmaceutics, clinical pharmacy आदि मा विशेषज्ञता राख्छन्। बिरामीलाई सही औषधि, मात्रा, अवधि, सेवन तरिका, drug interaction, side effects आदि बारे परामर्श दिन्छन्। डाक्टर, नर्स र अन्य स्वास्थ्यकर्मीको टिमसँग मिलेर बिरामीको उपचार गुणस्तर बढाउँछन्।

३. फार्मेसी पेशा र फार्मासिस्ट बीचको अन्तरसम्बन्ध

फार्मेसी पेशा = प्रणाली/क्षेत्र

फार्मासिस्ट = त्यस प्रणालीलाई चलाउने प्रमुख व्यक्ति

फार्मेसी पेशा (Profession)

स्वास्थ्य प्रणालीको एक हिस्सा, औषधि व्यवस्थापन, अनुसन्धान, नीति, शिक्षासँग सम्बन्धित दिगो र संस्थागत संरचना पेशाको दायरा (Scope) फराकिलो हुन्छ

फार्मासिस्ट (Professional)

स्वास्थ्य प्रणालीलाई अगाडि बढाउने व्यक्ति , औषधि व्यवस्थापन, अनुसन्धान, नीति व्यावहारिक रूपमा गर्ने बिग्य व्यक्तिगत रूपमा सेवा दिने तर पेशाको हिस्सा हुने त्यस दायराभित्र आफ्नो भूमिका निभाउँछन्

४ फार्मेसी पेशाको महत्व

- Patient Safety: बिरामीलाई औषधिको गलत प्रयोग वा साइड इफेक्टबाट जोगाउने।
- Healthcare System को मजबुतीकरणः डाक्टर, नर्ससँग सहकार्य गर्दै उपचार गुणस्तर बढाउने।
- Economic Impact: Generic substitution, औषधि आपूर्ति व्यवस्थापनमार्फत खर्च घटाउने।
- Public Health Contribution: खोप अभियान, Awareness program, Rational use of medicine ।
- Scientific Growth: नयाँ औषधि अनुसन्धान र स्वास्थ्य विज्ञानको विकासमा योगदान।

Hospital pharmacist

अस्पताल फार्मासिस्ट भनेको अस्पताल वा स्वास्थ्य संस्था भित्र काम गर्ने विशेषज्ञ फार्मासिस्ट हुन्, जसको मुख्य जिम्मेवारी औषधि व्यवस्थापन, सुरक्षित आपूर्ति, क्लिनिकल सेवा र बिरामीलाई औषधि सम्बन्धी परामर्श दिनु हुन्छ।

मुख्य जिम्मेवारी (Roles & Responsibilities)

१.औषधि व्यवस्थापन (Drug Management)

- औषधि खरिद, भण्डारण, वितरण र आपूर्ति सुनिश्चित गर्ने।
- Expiry date, Storage condition, Controlled drugs को निगरानी गर्ने।

२. क्लिनिकल फार्मेसी सेवा (Clinical Pharmacy Services)

- बिरामीलाई सही औषधि, मात्रा, समय र तरिकामा उपलब्ध गराउने।
- Drug interaction, Side effects, Contraindications जस्ता समस्याको पहिचान गर्ने।

३. बिरामी परामर्श (Patient Counseling)

- बिरामीलाई औषधि कसरी खाने, कुन बेला खाने, कुन सावधानी अपनाउने भन्नेबारे जानकारी दिने।

४. Pharmacovigilance (औषधि सुरक्षा निगरानी)

- औषधिको प्रतिकूल असर (Adverse Drug Reactions) रिपोर्ट गर्ने।

५. Healthcare Team मा सहकार्य

- डाक्टर, नर्स, र अन्य स्वास्थ्यकर्मीलाई औषधि सम्बन्धी वैज्ञानिक सुझाव दिने।

६. Specialized Services

- Chemotherapy preparation, IV admixture, Critical care unit मा औषधि व्यवस्थापन।

४. अस्पताल फार्मासिस्टको महत्व

- बिरामी सुरक्षा (Patient Safety): गलत औषधि वा गलत मात्रा प्रयोगबाट जोगाउने।
- Cost-effective Treatment: सही औषधि छनोटमार्फत खर्च घटाउने।
- Quality of Care: अस्पतालमा उपचारको स्तर उकास्ने।
- Public Health: औषधिको जिम्मेवार र सुरक्षित प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्ने।

नेपालमा अवस्था

- Teaching hospitals (जस्तै TU Teaching Hospital, BPKIHS, Patan Hospital आदि) मा फार्मासिस्टको सहभागिता बढ्दै गएको छ।
- Private hospitals (Grande, Norvic, Mediciti आदि) मा पनि अस्पताल फार्मेसी प्रचलनमा छ।
- तर, धेरै सरकारी अस्पतालमा अझै पूर्ण रूपमा Hospital Pharmacy सेवा स्थापित भइसकेको छैन।

अस्पताल फार्मासिस्ट स्वास्थ्य प्रणालीको अविभाज्य अंश हुन्। डाक्टर जस्तै उपचारमा, नर्स जस्तै हेरचाहमा, फार्मासिस्टले औषधि व्यवस्थापन र बिरामी सुरक्षामा योगदान पुऱ्याउँछन्। नेपालमा यसको माग बढ्दै गएको छ र भविष्यमा अझै Clinical Pharmacist को भूमिका अत्यन्तै महत्वपूर्ण हुनेछ।

अस्पताल फार्मासिस्ट र बिरामीबीचको आधारभूत सम्बन्ध

- बिरामीलाई उपचारमा प्रयोग हुने औषधि सम्बन्धी सम्पूर्ण जानकारी दिने व्यक्ति अस्पताल फार्मासिस्ट हो।
- बिरामीले औषधि सेवन गर्दा हुने समस्या, साइड इफेक्ट वा प्रश्नमा फार्मासिस्ट सीधा सल्लाह दिने माध्यम हुन्छन्।
- यसरी फार्मासिस्ट र बिरामीबीच विश्वास, सहकार्य र निरन्तर सम्पर्क हुने सम्बन्ध रहन्छ।

अन्तरसम्बन्धका प्रमुख पक्षहरू

(क) औषधि व्यवस्थापनमा सम्बन्ध

- बिरामीलाई सही औषधि, सही मात्रा, सही तरिका र सही समयमा उपलब्ध गराउने।
- Expired वा गलत औषधि बिरामीसम्म नपुग्ने सुनिश्चित गर्ने।

(ख) Patient Counseling

- औषधि कसरी खाने, कुन बेला खाने, खाना अघि/पछि खाने, कति दिन खानुपर्ने भन्नेबारे बिरामीलाई बुझाउने।
- साइड इफेक्ट भएमा के गर्ने भन्ने सल्लाह दिने।

(ग) Patient Compliance सुधार्ने

- बिरामीलाई औषधि नियमित रूपमा खान प्रेरित गर्ने।
- Reminder systems (pill box, schedule) प्रयोग गर्न सुझाव दिने।

(घ) Drug Safety Monitoring

- बिरामीमा देखिएको प्रतिकूल असर (Adverse Drug Reaction) नोट गर्ने र डाक्टरलाई जानकारी गराउने।
- औषधि अन्तरक्रिया (Drug interaction) रोक्ने।

(ङ) विश्वास र समर्थन

- बिरामीलाई आत्मविश्वास दिलाउने कि उनीहरूले खाने औषधि सुरक्षित र प्रभावकारी छ।
- फार्मासिस्ट र बिरामीबीचको सम्बन्ध Doctor–Patient सम्बन्ध जत्तिकै महत्वपूर्ण हुन्छ।

अस्पताल फार्मासिस्ट र बिरामीबीचको सम्बन्ध औषधि–केन्द्रित मात्र नभई बिरामी–केन्द्रित (Patient-centered care) हुन्छ। यस अन्तरसम्बन्धले:

- उपचारलाई सुरक्षित, प्रभावकारी र आर्थिक बनाउँछ।
- बिरामीको स्वास्थ्य सुधारमा प्रत्यक्ष योगदान पुर्‍याउँछ।

फार्मेसी बाट औषधी लादा बिरामीले सेबन गर्ने माध्याम प्रकिया के खाने नखाने जस्ता कुराहरु बिना कुनौ हतार राम्रो संग परामर्श गरेमा उपचार प्रकिया थप लाभदायक हुन्छ । औषधी एउटा रसायन भयकोले यस्को प्रयोग नीकै साभदानि पुर्बक गरम गराउ।

३९.३ पेन प्लस कार्यक्रम

रेनुका थामी
कार्यक्रम अधिकृत
पेन प्लस परियोजना KIOCH

Package of essential Non-communicable Diseases (PEN) को सुरुवात भएसगै समुदाय स्तरमा नसर्ने रोगको स्क्रीनिंग, निदान, उपचार गर्ने कार्यको सुरुवात भएको छ । PEN Cardiovascular diseases (CVD), Chronic respiratory diseases (COPD), Cancers and Diabetes Mellitus लाई essential Non-communicable Diseases को रुपमा लिएको छ। यी रोगहरुको स्वास्थ्य चौकी र प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा, नियमित रोगहरुको पहिचान् र व्यस्थापन गर्ने कार्य भैरहेता पनि जटिल दिर्घकालिन नसर्ने रोगको रोगको उपचार र व्यस्थापन भने केन्द्रिकृत अस्पताल वा विशिष्ट अस्पतालबाट मात्र भइरहेकोले ति अस्पतालहरुमा बिरामीको भार बढिरहेको छ।

केन्द्रिकृत अस्पताल वा विशिष्ट अस्पतालमा बिरामीको भार बढिरहेको अवस्थालाई ध्यानमा राख्दै PEN मा समावेश नभएका गम्भीर जटिल नसर्ने रोगहरु जस्तै मुटुको बाथ रोग, Type 1 मधुमेह, Hemoglobinopathies, Neurodevelopmental Disorder लाई थप गरि काठमाडौं इन्स्टिट्युट अफ चाइल्ड हेल्थ (KIOCH) ले नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयसगको समन्वयमा तथा UNICEF Nepal सगको साझेदारीमा PEN-Plus परियोजना गुल्मी जिल्लामा पनि संचालन भइरहेको छ । यो परियोजना को मुख्य उद्देश्य गुणस्तरीय, किफायती, पहुँचयोग्य, विकेन्द्रीत PEN-Plus सेवा जिल्लास्तरीय अस्पतालबाट प्रदान गर्दै समग्र स्वास्थ्यको Indicators मा सुधार ल्याउनु रहेको छ।

सोहि अनुसार गुल्मी अस्पतालको OPD-15 (PEN-Plus Clinic) बाट जटिल दिर्घकालिन नसर्ने रोगहरु जस्तै जन्मजात मुटु रोग, मुटुको बाथ रोग, मधुमेह (Type I र Type II Insulin Dependent), दम, छारेरोग र अटिजमको नियमित उपचार, व्यस्थापन र परामर्श सेवा दिइरहेका छौ ।

पेन-प्लस क्लिनिकमा उपलब्ध सेवाहरु:-

- PEN-Plus ले निर्धारित गरेका नसर्ने रोगका बिपन्न बिरामीहरुलाई निःशुल्क इको, इ.सि.जी सेवा र ABG Test सेवा ।
- नसर्ने रोगका बिपन्न बिरामीहरुलाई निःशुल्क स्वास्थ्य बिमा, Co-Payment, रोगको जटिलता अनुसार एम्बुलेन्स सेवा, औषधी तथा उपचार सेवा र माथिल्लो तहको स्वास्थ्य संस्थामा प्रेषण सेवा ।
- तोकिएका नसर्ने रोगका सम्पूर्ण बिरामीहरुलाई स्वास्थ्य बिमा आबद्द हुन प्रेरित गर्दै बिमा कार्ड सक्रिय हुन लाग्ने अवधि सम्म निःशुल्क औषधी तथा निदान/ल्याप सेवा ।

- ❖ Type-I Diabetes का बिरामीलाई निःशुल्क गुल्कोमिटर सेट तथा इन्सुलिन पेन वितरण र निश्चित अवधिलाई निःशुल्क इन्सुलिन ।
- ❖ नसर्ने रोगका बिरामीहरुलाई निःशुल्क GRBS Test र Hba1c Test (सुगर जाच) सेवा ।

PEN-Plus Clinic मा दर्ता भएका नसर्ने रोगका बिरामीहरुको विवरणः

Conditions		New Case	Follow up Case
Endocrinology	T1DM	6	10
	T2DM on Insulin	75	213
Cardiology	RHD	11	15
	IHD	3	5
	CHD	3	6
	Cardiac Other	11	5
Respiratory	Childhood Asthma	7	5
	COPD(Gold Class C&D)	87	136
Neurodevelopmental	Epilepsy	7	2
	Autism	1	0
Total		211	397

गुल्मी अस्पताल, पेन प्लस क्लिनिकमा दर्ता भएका २ जना ASD को बिरामीलाई मनमोहन मेमोरियल मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल र शहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र, काठमाडौंमा मुटुको शल्यक्रियाको लागि पेन प्लस सामाजिक स्वास्थ्य सहयोग (यातायात खर्च, खाना र आवास, औषधी र उपचार खर्च) गरेर प्रेषण गरि उहाहरुको शल्यक्रिया सफल भएको छ ।

पेन प्लस सामाजिक स्वास्थ्य सहयोगमा, १ जना छारेरोगको बिरामीलाई UCMS अस्पताल, भैरहवा र १ जना RHD को बिरामीलाई शहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र, काठमाडौंमा प्रेषण गरेका छौ र उहाहरुको उपचार भैरहेको छ।

नसर्ने रोग सम्बन्धी सचेतनामुलक तथा समुदायस्तरका क्रियाकलापहरुः

- ❖ गुल्मी जिल्लाका १२ वटै पालिकामा नसर्ने रोग सम्बन्धी पालिकास्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न।
- ❖ गुल्मी अस्पतालमा कार्यरत (Consultant र Medical Officer) चिकित्सकहरुलाई पेन प्लस तालिम ।
- ❖ विभिन्न सरकारी वा गैरसरकारी संघसस्थाहरुसग समन्वय गरि नसर्ने रोग सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम भइरहेको।
- ❖ जिल्लाका Mid-Level Health Care Workers हरुलाई पेन प्लस सम्बन्धी अभीमुखिकरण कार्यक्रम संचालन भइरहेको।
- ❖ बाथ ज्वरो र मुटुको बाथरोग सम्बन्धी बिद्यालयहरुमा सचेतनामुलक कार्यक्रम भइरहेको ।

३९.४ स्वास्थ्यमा योगको महत्व

मन बहादुर परियार
नायव सुब्बा

मानव जीवनको सबैभन्दा ठूलो धन स्वास्थ्य हो। धन, पद, प्रतिष्ठा वा शक्ति जति नै भए पनि यदि स्वास्थ्य ठीक छैन भने जीवन असन्तोषपूर्ण र नीरस हुन्छ। स्वास्थ्यलाई सुदृढ र सन्तुलित राख्ने अनेक उपायहरू मध्ये योग सबैभन्दा प्रभावकारी, सरल र दिगो उपाय हो। योगले शरीर, मन र आत्माको समन्वय गर्छ, जसले मानिसलाई शारीरिक रूपमा सबल, मानसिक रूपमा सन्तुलित र आत्मिक रूपमा शान्त बनाउँछ।

योगको उत्पत्ति र अर्थ

"योग" शब्द संस्कृतको "युज्" धातुबाट बनेको हो, जसको अर्थ हो जोड्नु वा एकाकार गर्नु। योग भनेको शरीर, मन र आत्माको एकता हो। प्राचीन भारतीय सभ्यतामा ऋषि–मुनीहरूले योगलाई आत्मज्ञान र मोक्ष प्राप्तिको माध्यम मानेका थिए। पतञ्जलि ऋषिले "योगसूत्र" ग्रन्थमा योगको आधारभूत सिद्धान्त प्रस्तुत गरेका छन्। पतञ्जलिका अनुसार "योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः।" अर्थात् मनका चञ्चल वृत्तिहरूलाई रोक्ने अभ्यास नै योग हो। समयको प्रवाहसँगै योगको स्वरूप केवल आध्यात्मिक अभ्यासमा सीमित नबसी आज स्वास्थ्य र जीवनशैली सुधारको माध्यम बनेको छ।

शारीरिक स्वास्थ्यमा योगको भूमिका

योग नियमित अभ्यास गर्ने मानिसहरूमा शरीर सुदृढ, लचिलो र सक्रिय रहन्छ।

1. लचिलोपन र शक्ति वृद्धि: विभिन्न योगासनहरूले शरीरका मांसपेशीहरूलाई खिच्ने, तान्ने र सक्रिय बनाउने काम गर्छन्।
2. रोग प्रतिरोधात्मक शक्ति बढाउँछ: योग र प्राणायामले श्वासप्रश्वास प्रणाली सुधार गर्छ र शरीरको प्रतिरक्षा प्रणालीलाई बलियो बनाउँछ।
3. मोटोपन र मधुमेह नियन्त्रण: नियमित योग अभ्यासले क्यालोरी जलाउँछ, पाचन प्रणाली सुदृढ पार्छ र रक्तमा सुगरको मात्रा नियन्त्रणमा राख्छ।
4. हृदय र फोक्सो सुदृढ बनाउँछ: प्राणायाम र ध्यानले अक्सिजनको आपूर्ति बढाउँछ जसले मुटु र फोक्सोलाई स्वस्थ राख्छ।

मानसिक स्वास्थ्यमा योगको योगदान

आजको द्रुत र प्रतिस्पर्धात्मक जीवनशैलीले मानिसलाई तनाव, चिन्ता, डिप्रेशन, र असन्तोषको दलदलमा फसाएको छ। यस्तो अवस्थामा योग एक प्राकृतिक औषधि साबित भएको छ।

- तनाव नियन्त्रण: ध्यान र प्राणायामले मनलाई स्थिर बनाउँछ, जसले तनाव कम गर्छ।
- एकाग्रता र स्मरणशक्ति वृद्धि: विद्यार्थी वा कार्यालयमा कार्यरत व्यक्तिहरूका लागि योग ध्यान अत्यन्त उपयोगी हुन्छ।

- सकारात्मक सोच र आत्मविश्वास: योगले मनलाई शान्त राख्ने र आत्मविश्वास बढाउने शक्ति दिन्छ।

- अनिद्रा र बेचैनीबाट मुक्ति नियमित योग गर्ने मानिसहरूमा निद्रा राम्रो हुन्छ र मनमा सन्तोष उत्पन्न हुन्छ।

आत्मिक र आध्यात्मिक दृष्टिले योग

योग केवल व्यायाम होइन, यो आत्म–साक्षात्कारको बाटो पनि हो। ध्यान, जप, प्राणायाम र आसनहरूको संयोजनले मानिसमा आत्मशुद्धि र आन्तरिक शान्ति ल्याउँछ। जब मन शान्त र स्वच्छ हुन्छ, तब व्यक्ति आफ्नो वास्तविक स्वरूप आत्मालाई पहिचान गर्न सक्षम हुन्छ।

योगका माध्यमबाट व्यक्ति भौतिक सुखभन्दा पर उठेर आध्यात्मिक आनन्द अनुभव गर्न सक्षम हुन्छ। यसले लोभ, क्रोध, ईर्ष्या जस्ता नकारात्मक भावनालाई नियन्त्रण गर्छ र करुणा, प्रेम र सहिष्णुताको विकास गर्छ।

दैनिक जीवनमा योगको आवश्यकता

आजको व्यस्त जीवनशैलीमा मानिसको शरीर निष्क्रिय र मन अशान्त बन्दै गएको छ। कम्प्युटर, मोबाइल र अस्वस्थ बानीले शरीरलाई रोगी र मनलाई अस्थिर बनाएको छ। यस्तो परिस्थितिमा योगलाई जीवनको अंग बनाउनु समयको आवश्यकता हो।

- बिहानको समयमा ३० मिनेट ध्यान र योगासन गर्दा दिनभर ऊर्जा मिल्छ।
- शुद्ध श्वासप्रश्वास र ध्यान अभ्यासले कार्यक्षमता बढाउँछ।
- योग गर्ने मानिसमा अनुशासन, धैर्यता, संयम र आत्मनियन्त्रणको गुण विकास हुन्छ।

योग कुनै धर्म वा जातसँग सीमित छैन। यो मानवतासँग सम्बन्धित सार्वभौमिक अभ्यास हो। त्यसैले विश्वभरका मानिसहरूले आज योगलाई अपनाएका छन्। सन् २०१५ देखि संयुक्त राष्ट्रसंघले जुन २१ लाई “अन्तर्राष्ट्रिय योग दिवस” को रूपमा मनाउन थालेको छ, जसले यसको विश्वव्यापी महत्वलाई अझ बलियो बनाएको छ।

निष्कर्ष

संक्षेपमा भन्नुपर्दा, योग स्वास्थ्य र समृद्ध जीवनको मेरुदण्ड हो। यसले शरीरलाई बलियो, मनलाई स्थिर र आत्मालाई शान्त बनाउँछ। योगले हामीलाई रोगमुक्त, तनावमुक्त र प्रसन्न जीवनतर्फ डो-याउँछ। आधुनिक औषधि वा व्यायामले केवल शरीरलाई ठीक राख्न सक्छ, तर योगले शरीरसँगै मन र आत्मालाई पनि स्वस्थ राख्छ।

त्यसैले, प्रत्येक व्यक्तिले दैनिक जीवनमा योग अभ्यासलाई अनिवार्य रूपमा अपनाउनुपर्छ। केवल केही मिनेटको नियमित योगले जीवनभर सन्तुलन, आनन्द र स्वास्थ्यको वरदान दिन सक्छ। “स्वास्थ्य नै जीवनको आधार हो, र योग नै स्वास्थ्यको आधार हो।”

४०.अस्पताल कर्मचारी विवरण

४०.१ २०८२ असारमा कार्यरत स्थायी कर्मचारी दरबन्दी विवरण

सि.नं.	पदनाम	तह	दरबन्दी	पूर्ति	रिक्त	कर्मचारीको नाम थर	कैफियत
१	प्रमुख मे.सु.ज	११	१	-	१		
२	मे.सु	९/१०	१	-	१		
३	कन्सल्टेण्ट जनरल फिजिसियन	९/१०	१	१	-	डा. विभव बस्याल	
४	कन्सल्टेण्ट अब्स्ट्रेटिक्स एण्ड गाइनोकोलोजिष्ट	९/१०	१	-	१		
५	कन्सल्टेण्ट पेडियाट्रिसीयन	९/१०	१	१	-	डा प्रज्ञा शाक्य	
६	कन्सल्टेण्ट अर्थोपेडिक	९/१०	१	-	१		
७	कन्सल्टेण्ट रेडियोलोजिष्ट	९/१०	१	-	१		
८	कन्सल्टेण्ट साइक्याट्रिक	९/१०	१	-	१		
९	कन्सल्टेण्ट एनेष्थेसियोलोजिष्ट	९/१०	१	-	१		
१०	कन्सल्टेण्ट सर्जन	९/१०	१	-	१		
११	डेण्टल सर्जन	८	१	-	१		
१२	मे.अ.	८	१	१	-	डा.सोफीया थापा	फाजिल
१३	मे.अ.	८	१	-	१		
१४	मे.अ.	८	१	-	१		
१५	मे.अ.	८	१	-	१		
१६	फिजियोथेरापिष्ट	७/८	१	-	१		
१७	मेडिकल ल्याव टेक्नोलोजिस्ट	७/८	१	-	१		
१८	नर्सिङ्ग अधिकृत	७/८	१	-	१		
१९	कम्प्युटर अपरेटर	५/६/७	१	-	१		
२०	लेखापाल	५/६/७	१	-	१	श्री राजु अर्याल	कोलेनिका कामकाज
२१	नायव सुब्बा	५/६/७	१	-	१		
२२	खरिदार	४/५/६	१	१	-	श्री सपना पाण्डे पन्थी	
२३	हे.अ	५/६/७	१	१	-	श्री बोम बहादुर अर्याल	
२४	हे.अ.	५/६/७	१	१	-	श्री शान्ती मिजार	
२५	हे.अ.	५/६/७	१	-	१		
२६	ल्याव टेक्निसियन	५/६/७	१	-	१		
२७	ल्याव टेक्निसियन	५/६/७	१	१	-	हुम प्रसाद खनाल	
२८	रेडियोग्राफर	५/६/७	१	-	१		
२९	मे.रे.सु	५/६/७	१	-	१		
३०	एनेस्थेटिक सहायक	५/६/७	१	१	-	श्री शिशिर पन्थी	
३१	स्टाफ नर्स	५/६/७	१	१	-	श्री कल्पना बोहरा	

सि.नं.	पदनाम	तह	दरबन्दी	पूर्ति	रिक्त	कर्मचारीको नाम थर	कैफियत
३२	स्टाफ नर्स	५/६/७	१	१	-	श्री ममता कुमारी	
३३	स्टाफ नर्स	५/६/७	१	१	-	श्री धना कुमारी पार्की	
३४	स्टाफ नर्स	५/६/७	१	१	-	श्री पविना कोइराला	
३५	स्टाफ नर्स	५/६/७	१	-	१		
३६	स्टाफ नर्स	५/६/७	१	-	१		
३७	स्टाफ नर्स	५/६/७	१	-	१		
३८	स्टाफ नर्स	५/६/७	१	-	१		
३९	डेण्टल हाइजिनिष्ट	५/६/७	१	१	-	श्री सुनिल गैह्रे	
४०	फार्मेसी सुपरभाइजर	५/६/७	१	१	-	श्री जीतेन्द्र यादव	
४१	बायोमेडिकल टे.	४/५/६	१	१	-	श्री दिपक महत	
४२	ल्याब अ.	४/५/६	१	१	-	श्री रेखा थारु	
४३	डा.रु.अ	४/५/६	१	-	१		
४४	अ.न.मी	४/५/६	१	१	-	श्री कमला श्रीस मगर	
४५	अ.न.मी	४/५/६	१	१	-	श्री चमेली के.सी कुँवर	
४६	अ.हे.व (सि.अ.हे.व)	४/५/६	१	१	-	श्री खिम बहादुर ज्ञवाली	
४७	अ.हे.व (सि.अ.हे.व)	४/५/६	१	१	-	श्री रमेश प्रसाद पन्थी	
४८	ह.स.चा.	श्रेणी विहिन	१	-	१		
४९	का.स.	श्रेणी विहिन	१	-	१		
५०	का.स.	श्रेणी विहिन	१	१	-	श्री बम बहादुर थापा	
५१	का.स.	श्रेणी विहिन	१	-	१		
५२	का.स.	श्रेणी विहिन	१	-	१		
५३	का.स.	श्रेणी विहिन	१	-	१		
५४	का.स.	श्रेणी विहिन	१	-	१		
५५	का.स.	श्रेणी विहिन	१	-	१		
५६	का.स.	श्रेणी विहिन	१	-	१		
५७	का.स.	श्रेणी विहिन	१	-	१		
५८	का.स.	श्रेणी विहिन	१	-	१		
५९	का.स.	श्रेणी विहिन	१	-	१		
	जम्मा		५९	२१	३८		

४०.२ स्थायी कर्मचारीहरुको आ व २०८१/ २०८२ मा कार्यरत अनुसारको विवरण

क्र.सं.	दर्जा	पद	कर्मचारीको नाम थर	सम्पर्क नं	स्रोत
१	नवौं	क.ज.फी.	डा. विभव बस्याल	९८४७०७१२१५	अस्पताल दरबन्दी
२	नवौं	क.पे	डा. प्रज्ञा शाक्य	९८४१५५५६४४	अस्पताल दरबन्दी
३	आठौं	मे. अ	डा. सोफीया थापा	९८४९१२४७२६	फाजिल
४	आठौं	मे. अ	डा. सुरज पोखरेल	९८४१०५९८३७	अस्पताल दरबन्दी
५	छैठौं	ज.स्वा.नि.	श्री बोम बहादुर अर्याल	९८५१२०११२२	अस्पताल दरबन्दी
६	छैठौं	अ.न. निरीक्षक	श्री कल्पना बोहरा	९८६०६८५०८१	अस्पताल दरबन्दी
७	छैठौं	बायोमेडिकल टे.	श्री दिपक महत	९८६३८००९१६	अस्पताल दरबन्दी
८	छैठौं	सि.अ.हे.व.अ	श्री खिम बहादुर ज्ञवाली	९८५७०२७९८६	अस्पताल दरबन्दी
९	छैठौं	सि.अ.हे.व.अ	श्री रमेश प्रसाद पन्थी	९८४७३९३१९९	अस्पताल दरबन्दी
१०	छैठौं	सिअनमीनि	श्री कमला रेश्मी मगर	९८४७०५७६२३	अस्पताल दरबन्दी
११	छैठौं	सिअनमीनि	श्री चमेली केसी कुवँर	९८६७३२९२३०	अस्पताल दरबन्दी
१२	छैठौं	एनेष्थेटिक्स सुपरभाइजर	श्री शिशिर पन्थी	९८४७४७६६५९	अस्पताल दरबन्दी
१३	पाँचौं	ब प्रसासन सहायक	श्री सपना पाण्डे पन्थी	९८४४७२५१०९	अस्पताल दरबन्दी
१४	पाँचौं	ल्या.टे.	श्री हुम प्रसाद खनाल	९८५७०३६९५५	अस्पताल दरबन्दी
१५	पाँचौं	हे.अ.	श्री शान्ति मिजार	९८४५१०४९५८	अस्पताल दरबन्दी
१६	पाँचौं	डेन्टल हाइजिनिष्ट	श्री सुनिल गैह्रे	९८४६४७४९०७	अस्पताल दरबन्दी
१७	पाँचौं	स्टाफ नर्स	श्री धना कुमारी पार्की	९८१०६७७७२१	अस्पताल दरबन्दी
१८	पाँचौं	स्टाफ नर्स	श्री ममता कुमारी	९७४८४४७६४३	अस्पताल दरबन्दी
१९	पाँचौं	स्टाफ नर्स	श्री पविना कोइराला	९८६९६३१९०६	अस्पताल दरबन्दी
२०	पाँचौं	फार्मेसि सहायक	श्री जितेन्द्र यादव	९८४७३१८६११	अस्पताल दरबन्दी
२१	चौथो	ल्याव अ.	श्री रेखा थारु	९८१९५१४०८८	अस्पताल दरबन्दी
२२	श्रेणी विहीन	का. स	श्री बम बहादुर थापा	९८४७४९४९३०	अस्पताल दरबन्दी

४०.३ दरबन्दी करार र छात्रवृत्ति करार कर्मचारीहरुको २०८२ असारमा कार्यरत अवस्था

क्र.सं.	दर्जा	पद	कर्मचारीको नाम	सम्पर्क नं	स्रोत
१	नवौ	अ.स	डा प्रदिप शिवाकोट	९८५११३५२५८	दरबन्दी करार
२	नवौ	MDGPEM	डा अर्जुन के.सी	९८६१९६८९१२	छात्रवृत्ति करार
३	आठौं	मे.अ.	डा कमलराज पन्थी	९८४३४६५७४२	छात्रवृत्ति करार
४	आठौं	मे.अ.	डा बन्देज खड्का	९८६०२७४४४६	छात्रवृत्ति करार
५	आठौं	मे.अ.	डा हार्दिक भण्डारी	९८४७४५८२९०	छात्रवृत्ति करार
६	आठौं	मे.अ.	डा सुधन सुनार	९८६७७३७५८८	छात्रवृत्ति करार
७	आठौं	मे.अ.	डा विद्या पन्थी सुनार	९८६७२४००६०	छात्रवृत्ति करार
८	आठौं	मे.अ.	डा केशब गैरे	९८४२८५८४८१	छात्रवृत्ति करार
९	आठौं	डेन्टल सर्जन	डा सोफिया रेग्मी	९८६९३७२२६३	दरबन्दी करार
१०	सातौं	न अ.	श्री सुष्मा ढकाल	९८४७०६७८७९	छात्रवृत्ति करार
११	सातौं	न अ.	श्री निशा पन्थी	९८४४७२६७७२	छात्रवृत्ति करार
१२	सातौं	ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	श्री खिम प्रसाद भण्डारी	९८५१२३११७५	दरबन्दी करार
१३	सातौं	फिजियोथेरापिष्ट	श्री सागर थापा	९८६०७४९५६३	दरबन्दी करार
१४	सातौं	न अ.	श्री मुना थापा पुन	९८४४७४६६७१	दरबन्दी करार
१५	पाँचौं	मे.रे.सुपरभाइजर	श्री बाबुराम पोखेल	९८४७२३३९५६	दरबन्दी करार
१६	पाँचौं	स्टाफ नर्स	श्री रेखा वस्नेत	९८४९४९७०३०	दरबन्दी करार
१७	पाँचौं	स्टाफ नर्स	श्री विन्दु विश्वकर्मा	९८४५५०९८४८	दरबन्दी करार
१८	पाँचौं	स्टाफ नर्स	श्री रस्मी राना मगर	९८६७८२४६०७	दरबन्दी करार
१९	पाँचौं	स्टाफ नर्स	श्री रबिना बस्नेत	९८६७१९०६०४	दरबन्दी करार
२०	पाँचौं	हे.अ	श्री नयन्सी क्षेष्ठ	९७६५३०८४४०	दरबन्दी करार
२१	पाँचौं	ल्या.टे.	श्री राजु मरासनी	९८४७४४०७७२	दरबन्दी करार
२२	पाँचौं	रेडियोग्राफर	श्री दिपक भण्डारी	९८२६५९४७५६	दरबन्दी करार
२३	चौथो	डा रु अ	श्री चन्द्र बहादुर राना	९७४२२१८३२८	दरबन्दी करार
२४	श्रेणी विहीन	ह.स.चा	श्री मुक्त बहादुर खड्का	९८६७११३९६६	दरबन्दी करार

४०.४ कार्यक्रम र व्यक्ति करारका कर्मचारी २०८२ असारमा कार्यरत अवस्था विवरण

क्र.सं.	दर्जा	पद	कर्मचारीको नाम	सम्पर्क नं	स्रोत
१	आठौं	मे.अ.	डा हिमाल थापा	९८४७४९४८२०	कार्यक्रम करार
२	आठौं	मे.अ.	डा प्रतिक्षा के.सी	९८४४७७३४६७	कार्यक्रम करार
३	आठौं	मे.अ.	डा विजय पान्डे	९८६७५२४७८२	केआओसिएच कार्यक्रम
४	सातौं	अस्पताल व्यवस्थापन अधिकृत	श्री अशिम चौधरी	९८५७०८९६७१	कार्यक्रम करार
५	पाँचौ	हे.अ. /ए.आर.टी. काउन्सिलर	श्री पुस्कर घिमिरे	९८६७०२५००७	ए.आर.टि. कार्यक्रम
६	पाँचौ	स्टाफ नर्स	श्री सरशान्ति टण्डन	९८६७८८२८६१	कार्यक्रम करार
७	पाँचौ	स्टाफ नर्स	श्री बर्षा थापा	९७६७०१५२७७	एक द्वार व्यवस्थापन कार्यक्रम
८	पाँचौ	स्टाफ नर्स	श्री सुस्मिता विश्वकर्मा	९८६७३२८५६५	कार्यक्रम करार
९	पाँचौ	स्टाफ नर्स	श्री बविता पाण्डे	९८४५९९३६०१	कार्यक्रम करार
१०	पाँचौ	स्टाफ नर्स	श्री सुजता थापा	९८६७८२७२७४	कार्यक्रम करार
११	पाँचौ	स्टाफ नर्स	श्री सुस्मिता न्यौपाने	९८६७१०१०९५	कार्यक्रम करार
१२	पाँचौ	स्टाफ नर्स	श्री दिक्षा थापा	९८६६५५४७६९	कार्यक्रम करार
१३	पाँचौ	स्टाफ नर्स	श्री रक्षा पौडेल	९८२३१२०७६६	कार्यक्रम करार
१४	पाँचौ	स्टाफ नर्स	श्री मनिषा अर्याल	९८६७१५३९५४	कार्यक्रम करार
१५	पाँचौ	ल्याब टेक्निसियन	श्री सीता श्रेष्ठ	९८४७३१०२२२	कार्यक्रम करार
१६	पाँचौ	स्टाफ नर्स	श्री विध्या ज्ञवाली	९८४०२३२०१२	केआओसिएच कार्यक्रम
१७	पाँचौ	हे.अ	श्री जय विक	९८६१९७३६५५	केआओसिएच कार्यक्रम
१८	पाँचौ	स्टाफ नर्स	श्री आरती टण्डन	९८६७५५२५१५	कार्यक्रम करार
१९	पाँचौ	स्टाफ नर्स	श्री पुजा जि सी	९७६६८७५८३९	कार्यक्रम करार
२०	पाँचौ	स्टाफ नर्स	श्री एन्जिला के सी	९८६९४५०८४१	कार्यक्रम करार
२१	पाँचौ	एचएआटी	श्री तिर्सना पराजुली	९८६९८४९९३३	हाम्रो जीवन पलसबाट
२२	सातौ	का संयोजक	श्री रेनुका थामी	९८६०१०९२६९	केआओसिएच कार्यक्रम
२३	चौथो	ल्या.अ.	श्री शिक्षा पाण्डे	९८६७९२६६०१	कार्यक्रम करार
२४	चौथो	सा.स.ए.स	श्री मधु घर्ती	९८४७१६६५९९	कार्यक्रम करार
२५	चौथो	सा.स.ए.स	श्री जसुधा पन्थी	९८४७४९२३८३	कार्यक्रम करार
२६	श्रेणी विहिन	सुरक्षा गार्ड	श्री नमराज पन्थी	९८४७४९१२९७	व्यक्ति करार
२७	श्रेणी विहिन	सुरक्षा गार्ड	श्री पुनराम खनाल	९८४७४४५४४७	व्यक्ति करार
२८	श्रेणी विहीन	का.स	श्री शेर बहादुर बराल	९८४७०१८५६३	व्यक्ति करार
२९	श्रेणी विहीन	ह.स.चा	श्री युवराज बस्नेत	९८४७१११९५३	व्यक्ति करार
३०	श्रेणी विहीन	का.स.	श्री अमृता थापा	९८४४७५२७९२	व्यक्ति करार

क्र.सं.	दर्जा	पद	कर्मचारीको नाम	सम्पर्क नं	स्रोत
३१	श्रेणी विहीन	का स	श्री कुसुम कुँवर	९८६७०३८५३०	व्यक्ति करार
३२	श्रेणी विहीन	का स	श्री जमुना पन्थी	९८४७१०५८४१	व्यक्ति करार
३३	श्रेणी विहीन	का स	श्री सुन्तली मरासिनी	९८४७१०५३१३	व्यक्ति करार
३४	श्रेणी विहीन	का स	श्री रुपा बस्नेत	९८४७३०६५५५	व्यक्ति करार
३५	श्रेणी विहीन	का स	श्री टीका बहादुर पाण्डे	९८६७२१८९९९	व्यक्ति करार
३६	श्रेणी विहीन	का स	श्री विष्णु कुँवर	९८६७०३८५३०	व्यक्ति करार
३७	श्रेणी विहीन	का स	श्री सरिता वि क	९८४७४९४२४७	व्यक्ति करार
३८	श्रेणी विहीन	का स	श्री दल बहादुर गुरुङ्ग	९८४७३५९२८८	व्यक्ति करार
३९	श्रेणी विहीन	का स	श्री नन्द राम पाण्डे	९८४७०४७७६८	व्यक्ति करार
४०	श्रेणी विहीन	का स	सिता खत्री	९८४७४४२८५९	कार्यक्रम करार
४१	श्रेणी विहीन	का स	हिरा खनाल	९८४७५९०८९२	कार्यक्रम करार

४०.५ अस्पताल विकास समिति २०८२ असारमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

क्र.सं.	दर्जा	पद	कर्मचारीको नाम	सम्पर्क नं	स्रोत
१	चौथो	खरिदार	श्री कमला ज्ञवाली	९८४७१८५०८८	अस्पताल विकास समिति स्थायी
२	आठौ	डे स	श्री सृष्टि थापा	९८६७१२५८०८	अस्पताल विकास समिति करार
३	पाँचौ	रेडियोग्राफर	श्री बाबाजी कुमार थापा	९८६७९६९९२६	अस्पताल विकास समिति करार
४	पाँचौ	क.अ.	श्री हुमकला पाण्डे	९८४७२३३२७७	अस्पताल विकास समिति करार
५	पाँचौ	क.अ.	श्री देवराज खनाल	९८४११४००८४	अस्पताल विकास समिति करार
	पाँचौ	क.अ.	श्री तृसना भण्डारी	९८६७१४३७५०	अस्पताल विकास समिति करार
६	पाँचौ	फा.सु.	श्री सरोज पन्थी	९८६७१०४०८८	अस्पताल विकास समिति करार
७	पाँचौ	फा.सु.	श्री प्रतिभा खनाल	९८६५५५१६३५	अस्पताल विकास समिति करार
८	पाँचौ	फा.सु.	श्री सन्तोष पुन	९८५७०७२३३८	अस्पताल विकास समिति करार
९	पाँचौ	स्टाफ नर्स	श्री रेखा भुसाल	९८६१३६३२१५	अस्पताल विकास समिति करार
१०	पाँचौ	हे.अ.	श्री सागर बुचामगर	९८४९५२७४८४	अस्पताल विकास समिति करार
११	पाँचौ	हे.अ.	श्री प्रतिभा केसी	९७६६२५४४७६	अस्पताल विकास समिति करार
१२	पाँचौ	हे.अ.	श्री अन्जु अधिकारी	९८६७५५१९७८	अस्पताल विकास समिति करार
१३	पाँचौ	ल्या टे	श्री मनिषा क्षेष्ठ	९८६७३२९९६९	अस्पताल विकास समिति करार

क.सं.	दर्जा	पद	कर्मचारीको नाम	सम्पर्क नं	स्रोत
१४	चौथो	स.क.अ	श्री सीता भुसाल	९८४७४९३३३९	अस्पताल विकास समिति करार
१५	चौथो	स.क.अ	श्री जमुना पन्थी	९८४७३५१२४७	अस्पताल विकास समिति करार
१६	चौथो	स.क.अ	श्री गंगा खनाल	९८४४७७०२५५	अस्पताल विकास समिति करार
१७	चौथो	स.क.अ	श्री ओम प्रकास पन्थी	९८४७१०६९४७	अस्पताल विकास समिति करार
१८	चौथो	अहेव	श्री प्रतिक पाण्डे	९८४७५८११२८	अस्पताल विकास समिति करार
१९	चौथो	अहेव	श्री कृष्ण विश्वकर्मा	९८६७२३८४२६	अस्पताल विकास समिति करार
२०	चौथो	अहेव	श्री सरिता पुन	९८६०५५१९८७	अस्पताल विकास समिति करार
२१	चौथो	अहेव	श्री सम्झना पाण्डे	९८४७७०८८८	अस्पताल विकास समिति करार
२२	चौथो	अहेव	श्री अमृता खत्री	९८६७८९७७०६	अस्पताल विकास समिति करार
२३	चौथो	अहेव	श्री अनिता कुँवर	९८६६५५४७७५	अस्पताल विकास समिति करार
२४	चौंथो	अहेव	श्री निर्मला खत्री	९८६९७९३८२१	अस्पताल विकास समिति करार
२५	चौथो	अनमी	श्री सुजा पच्या	९८४९२८६६८९	अस्पताल विकास समिति करार
२६	चौथो	अनमी	श्री सरस्वती वस्नेत	९८६४४४३०४८	अस्पताल विकास समिति करार
२७	चौथो	अनमी	श्री रचना गमाल मगर	९८४७५७०२४७	अस्पताल विकास समिति करार
२८	चौथो	अनमी	श्री निलु राना	९८६९९२८०५६	अस्पताल विकास समिति करार
२९	चौथो	अनमी	श्री देव कुमारी थापा	९८४७३०९८८३	अस्पताल विकास समिति करार
३०	चौथो	अनमी	श्री अनिषा थापा	९८६९४७२९००	अस्पताल विकास समिति करार
३१	चौथो	ल्या अ	श्री प्रकाश रिजाल	९८५७०६४१०३	अस्पताल विकास समिति करार
३२	चौथो	ल्या.अ.	श्री मनिषा पौडेल	९८४७४४०७७२	अस्पताल विकास समिति करार
३३	चौथो	ल्या अ	श्री मैना श्रीस	९८४७०४५६८४	अस्पताल विकास समिति करार
३४	चौथो	ल्या.अ.	श्री लोक बहादुर वि.क	९८६९४५३८४४	अस्पताल विकास समिति करार
३५	चौंथो	स.क.अ	श्री अनिता कुँवर	९८६७५५१८७५	अस्पताल विकास समिति करार
३६	चौथो	अ.हे.व	श्री बिन्दु अर्याल	९८४७०५२७०८	अस्पताल विकास समिति करार
३७	चौथो	अ.हे.व	श्री कृष्ण भण्डारी	९८६०७५०५७०	अस्पताल विकास समिति करार
३८	श्रेणी विहिन	का स	श्री श्यामकान्त पन्थी	९८६०४१३०५२	अस्पताल विकास समिति करार
३९	श्रेणी विहिन	का स	श्री बुदी कुमाल	९८२१९३५९१३	अस्पताल विकास समिति करार
४०	श्रेणी विहिन	का स	श्री अम्बिका मरासिनी	९८४७३११३८३	अस्पताल विकास समिति करार
४१	श्रेणी विहिन	का स	श्री अन्जना राक्सकोटी	९८४४७७२३२०	अस्पताल विकास समिति करार
४२	श्रेणी विहिन	का स	श्री उमाकला भलामी	९८४९०१४७७४	अस्पताल विकास समिति करार

क्र.सं.	दर्जा	पद	कर्मचारीको नाम	सम्पर्क नं	स्रोत
४३	श्रेणी विहिन	का स	श्री कमला मरासिनी	९८६९४५१८७५	अस्पताल विकास समिति करार
४४	श्रेणी विहिन	का स	श्री रेखा वैदवार	९८४७४९२८३९	अस्पताल विकास समिति करार
४५	श्रेणी विहिन	का स	श्री राधिका बस्नेत	९८४३२८४९६९	अस्पताल विकास समिति करार
४६	श्रेणी विहिन	का स	श्री पोवित्रा कुमारी फौजांली	९८४९७८५४१७	अस्पताल विकास समिति करार
४७	श्रेणी विहिन	का स	श्री गिता वि.क.	९८४९१२२८१२	अस्पताल विकास समिति करार
४८	श्रेणी विहिन	का स	श्री रेनु टण्डन	९८४७४९३६१९	अस्पताल विकास समिति करार
४९	श्रेणी विहिन	का स	श्री सावित्रा थापा क्षेत्री	९८४७५७४३२९	अस्पताल विकास समिति करार

अस्पतालमा स्वागत तथा फेरि भेटौला कार्यक्रमका तस्बिरहरु

आ व २०८१।२०८२ बार्षिक समिक्षा

अस्पतालको सेवा विस्तार वा सुद्धिणिकरणसगँ सम्वन्धित मन्त्रालय तथा सरोकारबालासँग छलफल कार्यक्रमको तस्बिर

EWARS कार्यक्रम

निजामती सेवा र गणतन्त्र दिवसमा अस्पताल परिसर सरसफाइका तस्बिरहरु

निर्माण हुँदै गरेको नयाँ भवन

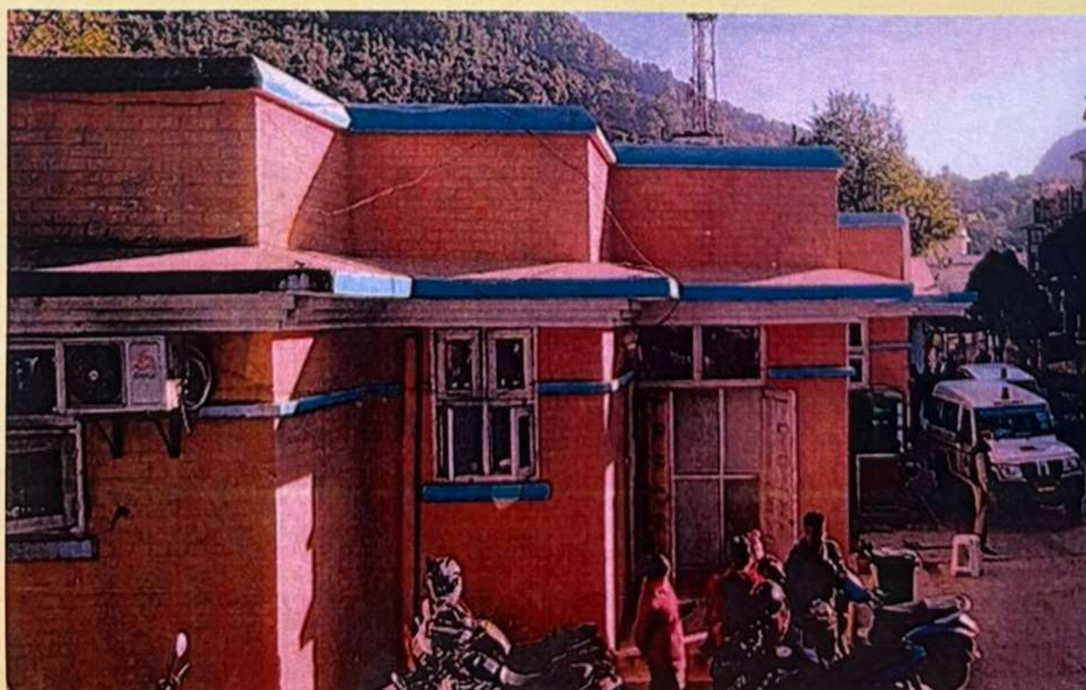

हाल सेवारत भवन